

4 POLITIKERSKOLEN: MEDIER

Ordfører Kristin Maurstad (Ap) ble syk av netthets. - Be om hjelp, er ett av hennes råd. SIDE 6

MANGE FØLGER ETTER OSLO

Sunnfjord og New York er to av mange som vil begynne med klimabudsjettering. - Klimabudsjettet er vår aller viktigste innovasjon, sier Oslos miljøbyråd Lan Marie Berg (MDG). SIDE 8

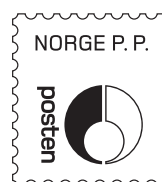
SNART PÅ BYTUR

Ordfører Kirsti Tømmervold i Klæbu trodde hun ledet det siste møtet før de blir en del av Trondheim. Men der tok hun feil. SIDE 10

Kommunal Rapport

Uavhengig av partier og organisasjoner • 33. årgang • kommunal-rapport.no

A-post Abonnement

Skattelistene 2018

Avhengig av én skattyter

- ♦ Tysnes-ordfører Kåre Martin Kleppe (H) mister 15 prosent av kommunens brutto skatteinntekter hvis oppdrettsgründer flytter.
- ♦ Se listen over kommunene som er mest avhengige av én skattyter. SIDE 4

ARKIVFOTO: MAGNUS KNUITSEN BJØRKE

KRONIKK Med legitimeringen av aktiv dødshjelp følger også endringen av selve menneskeverdet

SIDE 16

ANNONSE

30 ÅR HOS SAMME ARBEIDSGIVER
– et kvalitetsbevis
MEDALJEN FOR LANG OG TRO TJENESTE

Har du en medarbeider som fortjener heder?

 NORGESVEL
medaljen.no

Tallet

56

Rundt 56 prosent av alle oppholdsdager i barnevern-
sinstitusjoner, omsorgssentre
og sentre for foreldre og barn
i fjor var i institusjoner eid
av private. Fordelingen av
aktiviteten mellom private og
offentlige eide institusjoner i
barnevernet var som i 2017,
med en liten overvekt i de
private institusjonene. Over
halvparten av de samlede
driftsutgiftene på 4,6 milli-
arder kroner var også i de
private institusjonene, viser
tall fra SSB.

6 rette?

- 1 Hvem er dette?
- 2 Endringen i utslipp av CO2 i Norge var på 0,9 prosent fra 2017 til 2018. Men var det opp eller ned?
- 3 Hvilke tre kommuner blir til nye Stavanger fra 2020?
- 4 Hvor mange ordførere blir det fra Frp i den nye kommunestyreperioden?
- 5 Hvor mange fylkesordførere blir det fra Høyre i de neste fire årene?
- 6 Rena

- 6 Hva heter kommunesenteret i...
- 5 Ingen
- 4 3 ordførere
- 3 Stavanger, Rennesøy og Finnøy
- 2 0,9 prosent ned
- 1 Børstadsleder Raymond Johan-

For 25 år siden

Kommunal Rapport

Fræna har elleve skoler, men får bare støtte til fem. Flere kommuner er i samme båt. 19 av dem har nå dannet egen aksjonsgruppe for å hindre skolenedleggelse. – Staten snikinnfører en ny skolestruktur. Det er ikke statens, men kommunens oppgave å velge skolestruktur, mener ordfører i Vestnes, Petter Inge Bergheim (Sp). I forrige uke var representanter for 19 kommuner fra Kåfjord i nord til Hobøl i sør samlet til møte i Oslo. De dannet en aksjonsgruppe som skal jobbe for å endre måten staten fordele penger til skolen på, den såkalte Agdermodellen. Kommunene ønsker dessuten økonomisk kompensasjon til de som kommer dårligst ut.

Kommunal Rapport, 18. november 1994

Aktuell

Ordfører i Tromsø, Gunnar Wilhelmsen (Ap), mener samspill mellom politikk og næringsliv er viktig. FOTO: NTB SCANPIX

- Ingen er bare millionær

Mye tyder på at nyvalgt ordfører Gunnar Wilhelmsen i Tromsø **HAR ORDEN** på egen økonomi. Nå vil ha få orden på kommuneøkonomien.

- 1 Du er et uskrevet blad rent politisk, men har i mange år befunnet deg på toppen av formueslista i Tromsø. Hvordan vil du beskrive deg selv?**

- Jeg er en ektemann, far og bestefar, og er veldig glad i familien min. Jeg har ikke vært folkevalgt før, men har jo alltid interessert meg for politikk. Jeg er også godt gift med en tidligere stortingsrepresentant.
- 2 Hva er grunnen til at du ble politisk engasjert?**

- Jeg er opptatt av byen og landet vårt.
- 3 Hvorfor Arbeiderpartiet?**

- Jeg ville engasjere meg i et parti som utfordrer den stadig økende ulikheten i Norge og verden, prioriterer å bygge nødvendig infrastruktur og tør å både utfordre og satse på næringslivet. Da var det bare ett parti som innfridde.
- 4 Trenger Arbeiderpartiet flere millionærer?**

- Jeg tror ikke Arbeiderpartiet har behov for flere millionærer, men et samspill mellom politikk og næringsliv er jo viktig. Ingen er dessuten bare millionær.
- 5 Du står i dag oppført med 26 roller i norsk næringsliv og uttalte før valget at du vil trekke deg fra alle verv dersom Arbeiderpartiet vant valget. Hvor mange verv har du trukket deg fra så langt?**

- Vi er i en prosess. Sånn det ser ut nå, trenger jeg et par uker til. Jeg jobber ikke aktivt i noen av styrene, men formalitetene rundt mine fratreddelser tar tid. Det må gjennomføres nye valg og vedtak i styrene.
- 6 Du har sittet noen uker i ordførerstolen. Hva blir den viktigste saken å ta fatt på framover?**

- Det er å få orden på økonomien og sikre en bærekraftig drift av kommunen.

ELIN SVENDSEN, 917 34 715
elin@kommunal-rapport.no

Ny rådmann

Gikk fra Hæren til rådmannsjobb i Salangen

Lars Strøm tiltrådte som rådmann i Salangen 2. september.

- ♦ **Født:** 1970
- ♦ **Lønn:** 935.000
- ♦ **Arbeidsavtale:** fast
- ♦ **Fallskjerm:** nei
- ♦ **Sivilstand:** gift, to barn
- ♦ **Utdanning:** bedriftsøkonomi, krigsskole 1 og 2, Forsvarets stabsskole og masterutdanning.
- ♦ **Tidligere jobberfaring:** Kompanisjef, stabssjef, prosessleder i Brig N, sjef utdanningsseksjon i hærstaben, og siste tre år sjef organisasjonskontoret i hærstaben.
- ♦ **Bokommune:** Bardu

Årsaken til at jeg søkte jobben som administrasjonssjef er anbefaling om å søke, kollegene jeg møtte i søknads- og tilsettingsprosessen og at jeg var i slutfasen av et stort prosjekt hos forrige arbeidsgiver. Min hovedmålsetting er å levere best mulig tjenester innenfor fastsatte rammer og føringer. Utviklingen i krav til kommunale tjenester krever kompetansebygging og evne til kontinuerlig omstilling og utvikling. Suksessfaktoren er kontinuerlig utviklings- og kvalitetsforbedringsarbeid i tett samarbeid med ansatte, tillitsvalgte og politisk ledelse.

Lars Strøm kjente på en voksende interesse for utfordringene ved å være rådmann. FOTO: ALEKSANDER WALØR, SALANGEN-NYHETER.COM

– for et bedre miljø

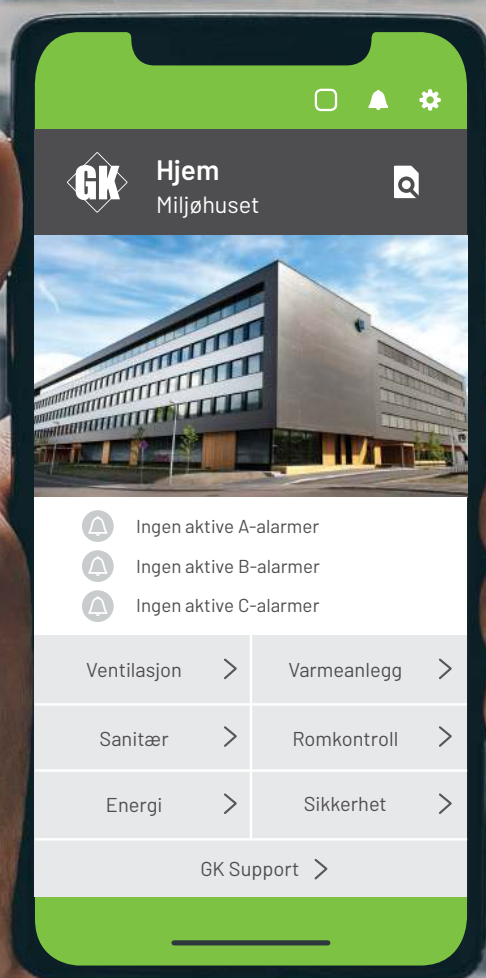
GK Cloud

Løfter bygget ditt opp i skyen

Skybasert styring av dine tekniske anlegg. GK Cloud er vår skybaserte plattform for overvåkning, styring, og optimalisering av teknikk i bygg. Plattformen samler alle typer driftsdata i et enkelt og oversiktlig grensesnitt. Les av verdier, kvitter ut alarmer, endre driftstider og andre nødvendige justeringer direkte fra din mobiltelefon eller nettbrett.

Les mer om GK Cloud: gk.no/gkcloud

Vi tar hånd om all teknikk i bygget

Byggautomasjon

Kulde

Ventilasjon

Rør

Elektro

Sikkerhet

Skandinavias ledende tekniske entreprenør og servicepartner som leverer smarte løsninger innen Ventilasjon, Kulde, Byggautomasjon, Elektro, Rør og Sikkerhet. Les mer: www.gk.no

Byråd Lan Marie Berg får overrakt det synlige beviset på at hun er Årets kommuneprofil 2018 av Kommunal Rapports sjeffredaktør Britt Sofie Hestvik.

FOTO: MAGNUS KNUITSEN BJØRKE

Foreslå Årets kommuneprofil 2019!

Året går mot slutten, og Kommunal Rapport skal kåre Årets kommuneprofil 2019.

Foreslå **DIN KANDIDAT!**

Kommunal Rapport inviterer igjen leserne til å foreslå en eller flere kandidater til Årets kommuneprofil - som vi år kårer for 12. gang.

Fristen for å foreslå kandidater går ut fredag 15. november, så nå er det siste mulighet.

Se på kriteriene nedenfor og skriv en kort og konkret begrunnelse for din kandidat. Send e-post til kommuneprofilen@kommunal-rapport.no.

Med Årets kommuneprofil ønsker Kommunal Rapport å gi spesiell oppmerksomhet til det positive som skjer i kommunesektoren - og personene som står i spissen for dette.

Kriteriene

«Prisen kan gå til politiske, administrative og faglige ledere i kommuner, fylkeskommuner og kommunale selskaper som har utmerket seg i løpet av det siste året - og gjerne over flere år.

Han eller hun må ha vist lederskap utenom det vanlige. Lederne må ha bidratt spesielt til å utvikle tjenestene, lokaldemokratiet eller lokalsamfunnet.

Konkret kan de for eksempel ha oppnådd spesielt gode resul-

tater, innført innovative løsninger eller arbeidsmåter, taklet en vanskelig situasjon godt, startet en viktig debatt, styrket kommunens omdømme eller oppnådd politisk gjennomslag nasjonalt.»

Alle folkevalgte regnes i denne sammenhengen som politiske ledere.

Dette skjer videre

Etter fristen 15. november velger en jury i Kommunal Rapports redaksjon ut åtte finalister. Disse presenteres i Kommunal Rapports ukeavis og nettavis 28. november. Samtidig starter avstemningen som skal gå fram til 5. desember.

6. desember offentliggjøres vinneren i Kommunal Rapports nettavis, og uka etter blir det prisutdeling i vinnerens hjemkommune. Intervju med vinneren kan du lese i siste utgave av Kommunal Rapports ukeavis før jul.

Vinneren får en karikaturtegning av Kommunal Rapports tegner Sven Tveit og blir en av Kommunal Rapports faste kronikører i 2020.

JAN INGE KROSSLI, 928 86 402
jan@kommunal-rapport.no

DESIGN

Blir hyllet internasjonalt for ny profil

Oslo kommune har nylig mottatt en «best av de beste»-pris i Berlin. Det er kommunens nye visuelle profil som blir hyllet. Byvåpenet har blitt modernisert og elementene i designet er «lekne og estetisk tiltalende, de er fleksible i bruken og kan enkelt tas i bruk av alle ansatte», som det står i juryens begrunnelse.

- Den gamle profilen oppfylte ikke krav til universell utforming, og var heller ikke brukbar på små digitale flater. Vi hadde derfor en situasjon med

over 200 ulike logoer og visuelle identiteter i kommunen, noe som gjorde det vanskelig for våre innbyggere å forstå hvilke tjenester og opplevelser kommunen faktisk er ansvarlig for. Med den nye visuelle identiteten er det langt tydeligere for våre innbyggere hvem de skal henvende seg til og hva fellesskapets penger faktisk går til, sier kommunikasjonssjef Hanne Gjørtz i kommunen.

Det er Red Dot Award som står bak designprisen.

TEKNOLOGI

Kommune-Kari nominert til pris

Kommune-Kari, er nominert til prisen for «Governance and finance» under verdenskjente Smart City Expo World Congress i Barcelona, skriver Boost.ai i en pressemelding. Selskapet er én av utviklerne av Kommune-Kari.

Det er det unike samarbeidet mellom 70 kommuner om utvik-

lingen av den virtuelle kommuneagenten som er bakgrunnen for nominasjonen.

Den kunstige intelligensen, eller «hjernen» til Kommune-Kari, kan nå svare på godt over 6.000 spørsmål om alt fra søppeltømming til barnehageplass.

Skattelistene 2018

Disse fyller ka

FOTO: MARIUS KNUITSEN

Gerhard Meidell Alsaker (f. 1962)

♦ **Eneier av Meidell-konsernet.** Ett av datterselskapene er Alsaker Fjordbruk, lokalisert på Onarheim i Tysnes kommune. Selskapet er en ledende produsent av **oppdrettslaks** og hadde i fjor et resultat før skatt på 406 millioner kroner.

♦ Alsakers formue har økt kraftig de siste årene. Han er i dag den 30. rikeste personen i Norge.

♦ Alsaker har 56 roller i norsk næringsliv, herunder daglig leder i 17 selskaper og styreleder 31 selskaper.

Oppdrettsgründer Gerhard Alsakers bidrag til kommunekassen utgjør **15 PROSENT AV SKATTEINNTÆKTENE** til Tysnes, viser Kommunal Rapports beregninger.

Det gjør øykommunen i vest til den kommunen i landet som er mest avhengig av én enkelt skatteters bidrag.

- En ting er personinntekten. Han er en person med høy formue, som har vokst mye de senere år. På den andre siden er det skatteinntektene som virksheten hans bidrar med, når en ser på antall sysselsatte. Det gjør han til en ekstremt viktig aktør både for kommunen og i vår region, sier Tysnes-ordfører Kåre Martin Kleppe (H).

Kommunal Rapport har forsøkt å ringe, sende sms og e-post til Alsaker, uten å oppnå kontakt. Vi har sendt han e-post med alle avsnitt der han er omtalt i saken, og tilbudt han å kommentere med tre døgns frist. Han har ikke meldt tilbake.

Sårbar for endringer

I Tysnes har Kommunal Rapport beregnet at Alsaker bidro med 17,3 millioner til kommunekassen i fjor. Nestemann bidro med 898.000 kroner.

- Man blir jo sårbar. Vi har sett fra andre kommuner at det er sårbart når kommuneøkonomien er knyttet sterkt opp mot én

POSITIV
Alt i alt er det en positiv situasjon for kommunen å ha en stor skattyter

Kåre Martin Kleppe (H),
ordfører i Tysnes

aktør. Vi kjenner både Grimstad og Hole. Det ville nok vært tryg- gere ellers. Men alt i alt er det jo en positiv situasjon for kommunen å ha en stor skattyter, sier Kleppe.

I Grimstad tjente og skattet kraftspekulant Einar Aas stort helt til alt raknet i fjor. Fra 2017 til 2018 sank sørlandskommunens

skatteinntekter med 61 millioner kroner. Dagbladet har beregnet at det samlede skattetafet, justert for inntektsutjevning, er 17 millioner kroner.

Daværende Hole-ordfører Per Berger (H) uttalte til E24 at kommunen trengte 1.000 millionærer for å erstatte Olav Thon, etter at Thon ga bort brorparten av milliardene sine til en stiftelse. Inntektene fra Thon utgjorde da 15 prosent av kommunens skatteinntekter. Thons restrukturering førte Hole rett inn på Robek-lista.

Thon fortsatte likevel å være den største skattebetaleren i Hole. Ifølge Kommunal Rapports beregninger bidro eiendomskon- gen med 18,6 millioner kroner i skatt til Hole i fjor. Nå har Thon solgt huset sitt i Hole, dermed ligger det an til nok et kraftig fall i kommunens skatteinntekter.

Bruker ikke alt

Tysnes-ordføreren sier at politikerne er opptatt av å salte ned verdier til bruk i dårligere tider. Olje og gass samt fiske, fangst og akvakultur er største sysselset- tingsgrupper utenom offentlige tjenester. Derfor skjeler kommunen til oljepris, laksepris og hav-

ssene i egen kommune

FOTO: HÅKON MOSVOLD LARSEN / NTB SCANPIX

FOTO: OVE MAGNE RIBSSKOG

Gustav Magnar Witzøe (f. 1993)

- ♦ **Eier i SalMar**, landets tredje største oppdrettsselskap. Amerikanske Forbes rangerer frøyværingen til å være verdens rikeste person under 30 år.
- ♦ Til tross for at Witzøe gjennom omstrukturering av familieselskapet Kverva har redusert skatten, bidro han ifølge Kommunal Rapports anslag med nesten **25 millioner i kommuneskatt** til Frøya.
- ♦ Witzøe har åtte roller i næringslivet.

bruksnæringens kår når den skal planlegge for framtiden.

- Vi bruker ikke alt vi har til rådighet. Skatteinngangen har økt veldig de siste årene, og vi må være forberedt på at det kan komme dårligere tider. Nå ligger skatteinntektene våre over landsnittet. De årene vi har ligget under snittet, har vi delvis blitt kompensert i rammetilskuddet fra staten. Denne mekanismen gjør at kommunene er mindre sårbare hvis skatteinntektene går ned, sier Kleppe.

Flatangers store mann

Ove Løfsnæs bidro ifølge Kommunal Rapports beregning med 4,3 millioner kroner til Flatanger kommune i 2018. Løfsnæs sier til

Kommunal Rapport at tallene er korrigert, og at det derfor vil bli store endringer i beregnet skatt.

Likevel hersker det liten tvil om at Løfsnæs er en viktig skattyter i den lille kystkommunen. Og det har han vært i en årrekke.

- Når du er en så stor bidragsyter, forventer du spesialbehandling i kommunen?

- Nei. Jeg føler egentlig mer på særplikter enn særbehandling. Det handler om plikter både med tanke på natur og samfunn. Det handler om en plikt til å se at det gir effekter lokalt også.

Selv om Løfsnæs er klar på at han ikke forventer spesialbehandling fra kommunens side, er ikke det ensbetydende med at han ikke har forventninger til

kommunen.

- Kanskje er det litt sånn det må være hvis du representerer et stort selskap eller en stor aktør - at du forventer at du blir hørt og at de følger opp og tilrettelegger, sier han.

Løfsnæs er åpen på at det å være lokal eier påvirker ham også når det kommer til rent driftsøkonomiske hensyn.

- Jeg føler på at jeg har et ansvar, både praktisk og følelsesmessig. Nærheten og det lokale eierskapet, det påvirker beslutningene, sier Løfsnæs.

Bygdas store mann

Hvor lett er det for politikerne i Tysnes å si nei når bygdas store mann banker på døra?

Ove Løfsnæs (f. 1963)

- ♦ Løfsnæs er den største enkelteieren i **oppdrettsselskapet Bjørøya** gjennom sitt selskap Fanøyskjæret. Bjørøya har hovedkontor i Flatanger og er en stor produsent av atlantisk laks. Løfsnæs har også eierskap i ulike virksomheter på leverandørsiden inn til havbruksnæringen.

Øystein Dalland (Sp), leder av utvalget som håndterer plansaker, er sikker på at Alsaker ikke får særbehandling. Han sier at både fylkeskommunen og fylkesmannen passer på at det ikke skjer.

- Alsaker gjør klart mye for bygda. Han er veldig flink til å utvikle bygder og bruker masse penger på det. Det er et klart pluss for kommunen, sier Dalland.

Tysnes-ordfører Kleppe sier at Alsaker aldri har truet med utflagging eller utflytting i situasjoner der kommunen har sagt nei til hans planer.

- En kommune som Tysnes ønsker å skape gode nærmiljø, ønsker befolkningsvekst og flere ar-

beidsplasser. Der har vi sammenfallende interesser. Man må bare akseptere at han har sin rolle, vi har vår. Kommunen har flere interesser å ivareta. Men vi har en forståelse av hverandre, hvilke roller vi har, sier ordfører Kleppe.

HANNE WIEN, 995 15 493
hanne@kommunal-rapport.no
ANNE RODVANG, 907 85 760
anne@kommunal-rapport.no
ESPEN ANDERSEN, 911 58 223
espen@kommunal-rapport.no

SLIK HAR VI REGNET:

♦ Kommunal Rapport har beregnet hvor mye hver enkelt skattyter har bidratt med i inntekts- og formuesskatt til sin hjemkommune for 2018. Vi har tatt utgangspunkt i skattelistenes oversikt over skattbar inntekt og ligningsformue. I 2018 var den kommunale skattøren for inntektskatt på 11,8 prosent. Formuesskatt til kommunen utgjorde 0,7 prosent av ligningsformuen.

♦ Vi har summert disse for hver eneste skattyter og summert samtlige skattytere for hver kommune. Så har vi beregnet hvor mye den største skattyterens skattebidrag til kommunen utgjør i prosent av den beregnede totale skatteinngangen til kommunen.

♦ Regnestykket tar ikke hensyn til at skattyterne kan være omfattet av ulike skatteklasser. Det tar ikke hensyn til inntektsutjevningsordningen. Regnestykket tar ikke hensyn til hvor mye skattyteren bidrar med av andre skatteinntekter som f.eks. eiendoms-skatt.

De ti kommunene som er mest avhengige av én skattyter

Kommune	Fornavn	Etternavn	Formue 2018	Inntekt 2018	Skatt 2018	Anslag k.-skatt	Andel av total k.-skatt
Tysnes	Gerhard Meidell	Alsaker	1 586 470 364	52 569 147	29 570 155	17 308 452	15 %
Frøya	Gustav Magnar	Witzøe	1 021 105 514	150 336 951	54 560 275	24 887 499	11 %
Flatanger*	Ove	Løfsnæs	521 073 064	5 449 329	6 173 877	4 290 532	10 %
Gulen	Ola	Braanaas	1 008 041 458	708 428	8 811 702	7 139 885	8 %
Vevelstad	Isa Gurine	Bøkestad	3 783 523	11 691 407	3 585 851	1 406 071	8 %
Rømskog	Truls	Holthe	47 162 117	14 491 188	5 027 313	2 040 095	8 %
Sandøy	Odd Einar	Sandøy	239 340 222	16 528 010	6 160 763	3 625 687	7 %
Salangen	Odd Geir	Bekkeli	372 144 372	21 374 660	9 640 203	5 127 220	7 %
Røst	Wilfred	Evjen	35 477 673	10 737 719	5 211 432	1 515 395	7 %
Bø (Nordland)	Eva Maria	Kristoffersen	597 398 041	13 352 652	9 259 633	5 757 399	7 %

* Løfsnæs sier til Kommunal Rapport at ligningen for 2018 er korrigert, noe som vil medføre store endringer i skattetallene. Løfsnæs har 20 roller i næringslivet.

POLITIKERSKOLEN 4

Nyttig kunnskap i møte med medier

♦ Les deg opp på offentlighetsloven, og husk at den i utgangspunktet gir allmennheten innsynsrett i forvaltningens dokumenter.
♦ Vær klar over at dokumentbegrepet i loven også omfatter elektronisk lagret informasjon som blant annet tekstmeldinger.
♦ Pressens offentlighetsutvalg gir følgende råd til ny politisk ledelse i kommunene:

1 Vær åpen
Vær tilgjengelig for intervjuer og kommentarer, gi ut mest mulig informasjon, også i «negative saker» for kommunen.

2 Tilrettelegg for åpenhet
Kommunen plikter etter Grunnloven å legge til rette for åpenhet. Ikke lukk flere saker enn nødvendig, husk at man må ha lov-hjemmel for å lukke møter.

3 Skap engasjement
Åpenhet skaper engasjerte borgere og bedre avgjørelser. Sørg for at alle politikere og ansatte i kommunen er godt kjent med kommunelovens regler om møteoffentlighet og offentlighetsloven, og at de forstår verdien av åpenhet.

4 Likebehandle mediene
Sørg for at alle medier får lik tilgang til dokumenter og informasjon.

5 Tilrettelegg for ytringsfrihet
Offentlig ansatte har mye kunnskap om sine fagområder. Gi klart uttrykk for at du ønsker og forventer at ansatte deler kunnskap og deltar i den offentlige debatten, også der dette innebærer kritikk av kommunen.

6 Tilrettelegg for varsling
Sikre deg at dere har gode rutiner for varsling, både skriftlig og i praksis. Gjør det klart at du forventer at ansatte sier ifra om mulige kritikkverdige forhold i din kommune. Vær tydelig på at kritikk eller varsling ikke skal føre til negative sanksjoner overfor den som sier ifra.

7 Ha god og synlig dokumentasjon
Forsikre deg om at kommunen journalfører alle dokumenter raskt og senest innen tre virkedager.

8 Svar raskt
Sørg for at innsynskrav som hovedregel behandles samme dag og senest innen tre virkedager, og at klager over avslag avgjøres raskt.

9 Unngå ulovlig hemmelighold
Utrygghet om jussen kan føre til at kommunen hemmeligholder mer enn det er hjemmel for i loven. Sørg for jevnlig kursing og veiledning i offentlighetsloven. Unngå at den som skal vurdere innsyn har egeninteresser i at dokumentet unntas fra offentlighet.

10 Kontakt pressens offentlighetsutvalg
Vi hjelper deg gjerne hvis du står fast.

Velkommen til Kommunal Rapports politikerskole! Uunnværlig for helt nye lokalpolitikere, nyttig også for dem med litt erfaring. Den går over fire uker, i papir og på nett. Temaene er:

- 1 Økonomi
- 2 Roller
- 3 Møter
- 4 Medier

Åtte råd for bruk av sosiale medier

1 Takk alltid for positive kommentarer.

2 Still spørsmål til velgerne. Vis at deres mening er viktig.

3 Svar alltid på spørsmål.

4 Be gjerne om innspill før du skal i debatter og lignende.

5 Husk at ikke alle er kjent med partiprogrammet. Fortell om kampsaker med få setninger i egne små poster.

6 Ikke slett poster eller kommentarer du ikke liker, med mindre de er krenkende for andre. Svar heller at du dessverre ikke deler vedkommendes mening.

7 Når du poster lenker, skriv alltid en setning som forteller hva det du lenker til handler om.

8 Bygg relasjoner til andre politikere og politiske partier. Følg dem og kommenter det de gjør. Det øker din synlighet.

Kilde: Konsulentselskapet Bouvet

Slik mestrer du s

Skal du få gjennomslag som lokalpolitiker, må du kunne kommunisere med innbyggerne. Ordfører Robin Martin Kåss (Ap) fikk hjelp av en **KJENDISBLOGGER**.

- Det er veldig viktig å være tilgjengelig overfor innbyggerne i alle medier, sier Kåss.

42-åringen har vært ordfører i Porsgrunn siden 2015. I høst ble han gjenvalgt. Han vil ikke påstå at aktiv bruk av spesielt sosiale medier er årsaken til suksessen. Samtidig er han sikker på at det har hjulpet.

- Jeg har fått mange tilbakemeldinger om at det er bra at jeg som ordfører er synlig og tilgjengelig, sier han.

I 2018 fikk Kåss og varaordfører Janicke Andreassen (Ap) hjelp av «supporterfrue» Line Victoria Husby-Sørensen, som også er Ap-medlem, til blant annet å lage videoer og innlegg som kan skape oppmerksomhet. Det førte blant annet til at Andreassen surret inn kontoret til ordfører Robin Kåss i sølvpapir mens han var på ferie. Stuntet ble behørig omtalt i flere medier.

Mens politikere tidligere var avhengige av at de tradisjonelle mediene syntes de var interessante nok for omtale, kan de i dag være sine egne redaktører på sosiale medier som Facebook, Instagram, Twitter og Snapchat. Det finnes ikke noen oversikt over i hvilken grad lokalpolitikere bruker sosiale medier, men statsviter Svein Tore Marthinsen mener det er grunn til å tro at de bruker sosiale medier i minst like stor grad som befolkningen ellers.

Facebook er fortsatt størst innenfor sosiale medier ifølge Kantar Medias Interbuss-undersøkelse fra desember. 74 prosent bruker Facebook daglig, det er en nedgang på 5 prosentpoeng fra samme kvartal i fjor. Martinsen mener at politikere kan nå ungdom på Facebook, selv om ungdom bruker Facebook i mindre grad enn andre aldersgrupper.

- Ungdom er på Facebook, men de bruker Facebook på en annen måte, blant annet ved å legge ut færre oppdateringer selv, sier han.

Sosiale medier betyr ekstra mye i lokale valg, mener professor Rune Karlsen ved Universitetet i Oslo, som har forsket på i hvilken grad stortingspolitikere bruker Facebook. Årsaken er at kandidater som er flinke til å markedsføre seg selv på sosiale medier, kan endre sin listeplassering.

- Innslaget av personifisering er mye større i lokalpolitikken. Velgerne har mye større mulighet i valget til å påvirke sammensetningen av perso-

AKTIV
Jeg er jo alt fra katteeier til ordfører, så får folk ta stilling til om de vil ha meg som ordfører eller ikke

Robin Martin Kåss (Ap),
ordfører i Porsgrunn

Ordfører Robin Martin Kåss (Ap) i Porsgrunn la ut video på facebook da han testet det nye basenget på Kjølnes som ikke er åpnet ennå. Vannet holdt 18 grader.

ner i kommunestyret enn de har ved stortingsvalg, sier han.

Advarer mot uvetting nettbruk

Martinsen synes det er viktig at politikere tar hensyn til at de er valgt på vegne av folket når de bruker sosiale medier. Der innebærer at de er forbilder og dermed bør gå foran som gode eksempler.

- Sosiale medier er raske og umiddelbare medier. Et innlegg kan spre seg raskt, selv om det fort blir slettet. Det bør også politikere tenke på.

Han mener politikere kan ha nytte av å bruke sosiale medier av tre grunner:

1 Sosiale medier kan brukes for å få vite hva andre driver med, og som lytteposter for å få vite hva folk er opptatte av.

2 Som kanaler for intern informasjon og kommunikasjon, for eksempel i lokallag.

3 For å ha en dialog med velgere og innbyggere.

Diskusjoner om falske medier som har oppstått spesielt etter det siste

amerikanske presidentvalget, viser at medielandskapet er komplisert å ferdes i, både for politikere og velgere. Nå er Institutt for samfunnsforskning i gang med å finne ut om økt mediemakt til politikere fører til en mer eller mindre åpen debatt, eller om den leder til polarisering eller ekkokamre. Svaret skal vi få i 2021. Imens står politikere fram og forteller om netthets, og både KS og Kommunaldepartementet har tatt opp problemet. 43 prosent av norske lokalpolitikere har opplevd å utsettes for hat og trusler, ifølge en KS-rapport fra 2019.

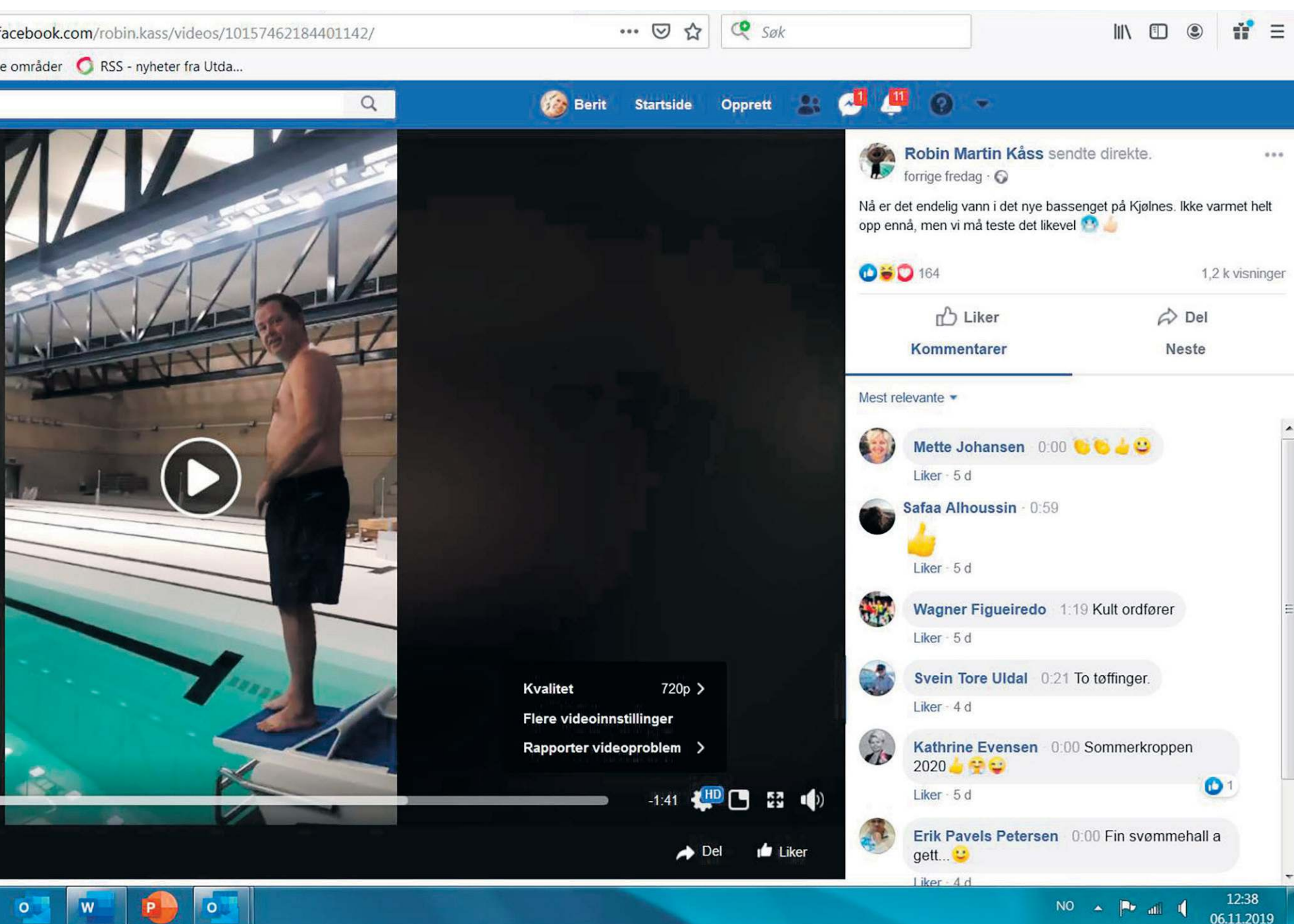
Ordfører Kristin Maurstad (Ap) i Vågsøy kommune er blant dem som har opplevd vanskelige dager på jobb. Etter vedtak om skole- og kommunestruktur ble kritikken så vanskelig å takle at hun havnet på sykehus.

- Vi hadde grundige prosesser, og det ble mye og sterke følelser. Det er helt greit, vi politikere må forvente at folk har følelser. Men for meg gikk det for langt. Jeg tenkte veldig lenge at jeg måtte tåle at folk omtalte meg som en

MEDIER

sosiale medier

diktator og satte ut rykter, blant annet om at jeg var med i politikken for å bli med fremmede menn på hotellrom. Jeg holdt ut for lenge, og til slutt tålte ikke kroppen mer, sier hun.

Fikk hjelp fra venner og familie

Maurstad holder nå kurs for andre politikere om nettvett og netthets. Hun har lært at det er lurt å be om hjelp når ting blir vanskelig. For henne hjalp det mye at venner og familie tok til motmæle mot ryktene og de mest usaklige kommentarene.

- Når du blir angrepet, har du ikke nødvendigvis lyst til å gå ut og forsvare deg. Blant annet hjalp det veldig at en ordfører i en nabokommune fra et annet parti påpekte at jeg bare gjorde jobben min. Politikere må stå opp for hverandre når det går galt, sier hun.

Martinsen råder politikere som synes de blir hardt angrepet i sosiale medier, til å forsøke å se bort fra ukvemsordene og ta tak i kjernen i det personen mener.

- Noen ganger har disse personene

noe substansielt på hjertet, samtidig som de har mye følelser og de er sinte og opprørte. Hvis man legger godviljen til og forsøker å nå fram til personen ved å si at man vil lytte, kan man oppleve at neste innlegg blir mer konstruktivt. En del mennesker ønsker å bli lyttet til og hørt, sier han.

Legger ut badebilde

I Porsgrunn synes ordfører Kåss at han har sluppet unna den verste netthetsen. Det betyr ikke at facebooksidens hans består av kun glamour, selv om han legger ut film av seg selv og naboordføreren i Bamble iført paljetter før de skal duellere på den lokale «Skal vi dansekonkurransen.» Onde tunger vil kanskje hevde at Kåss er så langt unna glamour som det går an å komme på videoen der han stuper ut i det nye bassenget på Kjølnes iført badebukse. Kåss legger også ut politiske innlegg om pengestøtte til stiftelsen Human Rights Service og advarsler om Stopp islamiseringen av Norge (SIAN), iblandet video av familiens

Ordfører Kristin Maurstad i Vågsøy kommune (Ap) ble syk av netthets. Hun råder politikere til å sette grenser for sladder og sjikane før det går for langt.

FOTO: VÅGSØY KOMMUNE

kattepus og innlegg om EØS-avtalen. I motsetning til blant annet ordfører Martinsen-Evje (Ap) i Sarpsborg skiller ikke Kåss mellom sin private og offentlige facebookside.

- Jeg er den jeg er. Jeg er jo alt fra katteeier til ordfører, så får folk ta stilling til om de vil ha meg som ordfører eller ikke, sier han.

Selv om Kåss legger ut innlegg så å si hver dag på Facebook, og også bru-

STØTTE Politikere må stå opp for hverandre når det går galt

Kristin Maurstad
(Ap)
ordfører i Vågsøy

ker Instagram, har han fortsatt et aktivt forhold til de tradisjonelle mediene.

- Sosiale medier er en veldig fin måte for å få oppmerksomhet i lokalmediene. Humoristiske stunt blir veldig fort fanget opp. Motsatt er det også veldig fint å lage innlegg på Facebook om saker som har stått i lokalavis. Det finnes mange kanaler for å nå innbyggerne, fra kinoreklame, radioreklame, debattmøter til stand og sosiale medier.

- Hva er ditt beste tips til lokalpolitikere som søker innflytelse via medier?

- Sosiale medier er en toveis-kanal. Jeg svarer i alle fall på spørsmål og kommentarer, spesielt på Facebook. Sosiale medier er en veldig fin måte å holde kontakt med innbyggerne på. Men alle må finne ambisjonsnivå, stil og form.

BERIT ALMENDINGEN, 480 33 259
berit@kommunal-rapport.no

Nå vil «alle» styre klimautslippene

Oslo, Trondheim og Hamar har det. Nå vil også New York, nye Sunnfjord og mange andre styre sine utslipp gjennom et **KLIMABUDSJETT**.

Oslo har siden 2017 styrt etter et klimabudsjett. Trondheim og Hamar kom etter i 2018. Flere går inn i 2020 med sitt første klimabudsjett.

- Interessen er veldig stor både i kommuner og fylkeskommuner. Mange har nettopp vedtatt at de skal lage klimabudsjett, sier prosjektleder Astrid Landstad i klimaetaten i Oslo til Kommunal Rapport.

Ideen om å styre klimautslippene på samme måte som økonomien, sprer seg nå internasjonalt, ifølge hovedstadens miljøbyråd Lan Marie Berg (MDG).

- Klimabudsjettet er vår viktigste innovasjon. Altfor lenge har vi satt ambisiøse mål uten effektive virkemidler. Nå har vi satt tydelige mål, følger opp og teller klimatilstand i budsjettet tonn for tonn og år for år. Nå vil New York, Rio, Stockholm, Paris og Portland gjøre det samme, sa hun under Zerokonferansen i forrige uke.

Under konferansen møtte om lag 60 ansatte i kommuner, fylkeskommuner og private bedrifter opp til et «verksted» for å lære klimabudsjettering av Oslo, Trondheim og Hamar. Disse tre kommunene skal også lage en veileder i klimabudsjettering, som skal være ferdig neste høst.

Slik gjør Oslo det

- Alle virksomheter er vant til å forholde seg til budsjettet. Det er et godt fungerende styringsystem, som vi putter klima inn i, forklarte fagleder Audun Garberg i klimaetaten i Oslo.

Oslos klimabudsjett tar utgangspunkt i byrådets mål om å gjøre byen utslippsfri innen 2030. Slik byrådet har definert dette, skal klimagassutslippene kuttes med 95 prosent i løpet av de neste ti årene.

Alle utslipp som skjer innen kommunens grenser, regnes med. Utslippene fra kommunens egen virksomhet utgjør om lag 10 prosent av dette.

I klimabudsjettet framgår det hvilke tiltak som skal iverksettes, hvor store utslippskutt de skal gi, hvem som har ansvaret, når de skal være gjennomført, og hva de koster. Også den beregnede effekten av nasjonale og regionale klimatilstand tas med i kommunens klimaregnskap.

- Tre ganger i året må virksomhetslederne rapportere på framdriften, slik at vi kan se om det er behov for justeringer eller nye tiltak, fortalte Garberg.

Trondheim

- Vi har ikke kommet like langt som Oslo, men har kommet et stykke på vei. Klimabudsjettet

Hamar, Trondheim og Oslo kommune har hatt klimabudsjett i flere år og fortalte om hvordan de gjør det under en konferanse i Oslo i forrige uke. Fra venstre fagleder Lise Urset i Hamar, klimarådgiver Simon James Loveland i Trondheim og fagleder Audun Garberg i klimaetaten i Oslo.

hjelper oss å identifisere og prioritere tiltak, fortalte klimarådgiver Simon James Loveland i Trondheim kommune.

Deres mål er at klimautslippene i 2030 skal være redusert med 80 prosent fra nivået i 1981. De har først beregnet hvordan klimautslippene i Trondheim vil utvikle seg med bare nasjonale tiltak. Ut fra dette ser de hvor mye de selv må bidra med av utslippskutt for å nå målet.

- I klimabudsjettet for 2020 prioriterer vi innkjøp. Det er spesielt viktig å få ned utslippene fra tyngre kjøretøy og anleggsmaskiner, sa Loveland.

Hamar

- Det viktigste er å komme i gang. Det er ikke så farlig om vi bommer med noen tonn, mener fagleder for klima og miljø Lise Urset i Hamar kommune.

Deres mål er å redusere utslippene med 40 prosent innen 2030. Kommunen har kjøpt ekstern hjelp til å sette opp tre ulike klimaregnskap: Ett for kommunens egen virksomhet, ett for hele Hamar og ett for innbyggerne. Ifølge Urset viser de bl.a. at:

- ♦ Mye av kommunens klimautslipp kommer fra bygg og infrastruktur.
- ♦ Et forbrenningsanlegg for avfall, veitrafikk og anleggsvirksomhet er de største utslippskildene i Hamar.
- ♦ 30 prosent av innbyggernes klimautslipp kommer fra transport og reiser, både i Hamar og verden, resten fra

VEILEDNING I KLIMABUDSJETTERING

♦ Prosjektet «Veiledning i klimabudsjettering som styringsverktøy» ledes av **klimaetaten i Oslo kommune**

♦ Oslo, Trondheim og Hamar kommuner skal sammen lage en **veileder**, som skal være klar innen november 2020.

♦ I prosjektet deltar også **Alta, Arendal, Sarpsborg og Vågan** kommuner og **Viken og Vestland** fylkeskommuner. Disse skal få veiledning til å lage sine første klimabudsjetter.

♦ Det skal arrangeres flere **seminarer og kurs** om klimabudsjettering.

privat forbruk.

- Vi har fått mye bedre oversikt over klimautslippene. Det er ikke alle utslipp kommunen kan påvirke. Men forbrukerundersøkelser og medvirkningsprosesser viser at innbyggerne ønsker hjelp av kommunen til å ta miljøvennlige valg. Det må vi ta på alvor, sier Urset til Kommunal Rapport.

Hittil har Hamars klimabudsjettet vært et vedlegg til budsjett og økonomiplan. Fra 2020 skal det være en integrert del av budsjettet. Det mener Urset er viktig for at det skal være et aktivt styringsverktøy.

Sunnfjord

- Dette var veldig nyttig. Særlig

synes jeg det var interessant å høre hvordan Hamar har gjort det, sier kommunalsjef Truls Folkestad i Gaular kommune til Kommunal Rapport etterpå.

Han forteller at de fire kommunene som snart blir til Sunnfjord, samt Flora og Gloppen, samarbeider om å lage en klimaomstillingsplan og et klimabudsjett. De har fått støtte fra fylkeskommunen til dette arbeidet.

Lavere utslipp?

- Men fører klimabudsjettering til lavere klimautslipp? Kommunal Rapport spør fagleder Audun Garberg i klimaetaten i Oslo.

Han kan ikke gi noe klart svar. Han forklarer at de baserer sitt klimaregnskap på klimastatistikken til Miljødirektoratet, som årlig beregner utslippene i hver kommune. Men denne statistikken foreligger først to år etter at utslippene fant sted. De nyeste tallene er altså fra 2017.

- Vi vet at utslippene i Oslo gikk ned fra 2016 til 2017, og det mye av nedgangen skjedde i veitrafikken. Det kan skyldes flere ting, som økt innblanding av biodrivstoff og økende elbilandel, sier Garberg.

Ifølge Miljødirektoratets tall gikk klimautslippene i Oslo ned med om lag 106.000 tonn - 9 prosent - fra 2016 og 2017.

MARTE DANBOLT, 416 58 639
marte@kommunal-rapport.no
MAGNUS KNUSTEN BJØRKE, FOTO
magnus@kommunal-rapport.no

ORDFØRERE

Endringer i ordførerkartet

Sist uke publiserte Kommunal Rapport ordførerkartet på nett og i papiravisa. Vi oppsummerte at Ap hadde fått 147 ordførere, Sp 133 og «andre» 18.

Etterpå har vi gått nærmere gjennom ordførere fra «andre» partier. Når felleslister/samarbeidslister av etablerte partier stiller til valg, vil vi plassere ordføreren på partiet de tilhører. Uavhengige, lokale by- og bygdelister regner vi derimot som egne partier, selv om ordføreren individuelt er medlem av et etablert, nasjonalt parti.

Gjennomgangen har gitt Sp tre ordførere (Engerdal, Røyrvik, Vevelstad), Ap én (Utsira) og KrF én (Rødøy), mens ordførere fra «andre» partier reduseres med fem.

RUS

Krisesenter for rusavhengige

Bystyret i Bergen har sagt ja til å opprette et eget krisesenter for rusavhengige.

Byrådet har fått fullmakt til å opprette et aksjeselskap for driften, inkludert akuttoppnetting for kvinner. Kirkens Bymisjon er planlagt som partner for tilbudet.

Bystyret har vedtatt vedtektene for aksjeselskapet og har også vedtatt at de ansatte skal ha like gode lønns- og arbeidsvilkår som de ville hatt som ansatte i en kommunal enhet når det skal inngås avtale om tjenesteleveranse mellom det nye aksjeselskapet og Bergen kommune.

KINN

Rådmannen får kritikk både fra Frp og Raudt

Kinn kommune får kritikk fra Frp og Raudt for å ha inngått samarbeidsavtale om innkjøp av helsevikarar frå private selskap utan at politikarane har fått vite om det.

- Vågsøy har brukt helsevikarar frå private byrå, mens Flora ikkje har brukt det. Vi har sagt ja til avtalen på bakgrunn av at Vågsøy treng det. I avtalen ligg det at vi har ein moglegheit til å bruke den, men det er ikkje slik at vi må nytte oss av den, seier rådmann Terje Heggheim, som svar på kritikken, ifølge Firdaposten.

- Viss det er slik at Vågsøy ikkje klarer å få vikarar i omsorgstenestene utan å leige inn slike byrå, så må politikarane få opplyst det! Dette er ganske tvisamt, slo Frank Willy Djuvik (Frp) fast.

- Det er veldig alvorleg at administrasjonen har inngått helsevikar-avtale. Det skulle ikkje ha vore gjort, og det skulle i alle fall ha vore oppe i formannskapet først, sa Geir Oldeide i Raudt.

Rådmannen lovar no å komme tilbake med ei eiga sak om dette til kommunestyret.

BOLIGPRISENE ER ~~URIMELIGE~~.

KJÆRE POLITIKERE.

I disse dager annonserer vi til innbyggerne i din kommune, med samme budskap som du nå har lest. Annonsen til innbyggerne har en svarslipp, hvor vi oppfordrer dem til å engasjere seg i den lokale boligpolitikken.

Hvorfor?

Tall fra ECON Nye Boliger viser at en person med en typisk norsk inntekt, vil ha tilgang til kun 5 % av boligene som bygges i Østlands-området. I kommuner som Fet, Bærum, Frogn, Ås og Oppegård er tallet 0 %. Det må vi gjøre noe med.

BoKlok er et samarbeid mellom Skanska og IKEA. Vi bygger litt klokere og innreder litt smartere, slik at boutgiftene blir litt lavere. Det åpner døren til boligmarkedet for flere. Vi tror på en rettferdig boligpolitikk hvor flere får muligheten til å kjøpe sin egen bolig, og ønsker å starte en dialog med dere om hvordan vi sammen kan nå det målet.

KOMMUNESTYRET

Klæbu

7. november 2019

Antall saker: Seks
Møtelengde: Tre timer og 15 minutter, pluss middag

Antall representanter: 23. Ap 10, Sp 3, Høyre 3 Venstre 3, SV 2, Frp 2

Ordfører: Kirsti Tømmervold (Ap)
Varaordfører: Jarle Martin Gundersen (Sp)
Innbyggere: Ca 6.000

Møteledelse

★★★★★

Tømmervold har godt grep om møteledelsen. Hun fyller ut tiden med redegjørelser og mange pauser. Tempoet er rolig, og det er tydelig at det går mot slutten av kommunestyrets gjerninger.

Debatt

★★★★★

Det er ikke så mye mer å debattere i Klæbu. Dette med Gamle festsal burde kanskje ha vært håndtert tidligere i år, og politikerne skulle kanskje ha reagert før hvis det var viktig å beholde Gamle festsal lokalt.

Dokumentene

★★★★★

Dokumentene ser ut til å være standard vare. Ingen etterlyste noe mer, eller hadde noe å utsette på beslutningsgrunnlaget.

Salen

★★★★★

En praktisk sal med et lite galleri til publikum som ikke var til stede. Nok lys, og plass til kakebord bakerst hos kommunedirektørene. Utsmykket med hele kongerekka og lokale eidsvollsmenn.

Servering

★★★★★

Tacotorsdag før møtet. Kake og kaffe til møtet. De som kommer rett fra jobb, får alltid middag før møtet begynner.

Totalt

★★★★★

Dette er et landsens kommunestyre uten taletid og stress. Pausene er mange, og formalitetene litt løsere enn i byen. Det kommer relativt omfattende forslag over bordet i løpet av møtet. Det går i en liten kommune, men det blir nok en stor overgang for de representantene som skal bli med videre i bystyret i Trondheim. Det gjelder fire av politikerne.

Ordfører Kirsti Tømmervold (Ap) og Paal Christian Bjønnes (V) har et møte igjen. Så er de ferdig med sin innsats for Klæbu. Sammenslåingen med Trondheim var en

Tone Holmquist

Journalist i Kommunal Rapport

Kommunal Rapport dukker uanmeldt opp på tilfeldige utvalgte kommunestyre- og fylkestingsmøter, og gir en uhøytidelig vurdering og rapport.

KLÆBU
Det begynner pent i Klæbu. Først med pianospill fra kulturskolen, og så med en halvtimes historieleksjon fra ordfører Kirsti Tømmervold. Nå vet vel kommunestyrerepresentantene det meste om Klæbu fra før, så kanskje håpet Tømmervold som ikke skal være med videre i politikken, at de urbane lånte et øre til kveldens sending. Historietimen er kanskje også for de fire fra Klæbu som har fått plass i bystyret i Trondheim
For klæbyggen, altså innbyggerne i Klæbu, vil gjerne at Klæbu skal være Trondheims grønne lunge. Her finnes flotte turstier, elver og fjellpartier som slitne byfolk kan restituere seg i. I gjengjeld håper de storkommunen sørger for at Klæbu blir den beste bygda i byen.
Eidsvollsmenn
Ordføreren graver dypt i skryteposen når hun skal trekke fram godbiter fra Klæbus historie. Det begynner med bygdas eidsvollsmenn,

Lars Larsen Forsæth og Jacob Herleib Darre, som henger i kommunestyresalen sammen med Grunnloven. Så fortsetter hun med Klæbu lærerseminar som ble til Levanger lærerskole som ble til Nord universitet. Klæbu var altså åsted for utdanning av de første store kullene med lærere.
Men det er ikke bare fortiden som er gyllen i Klæbu. For hvor finner vi Norges største glutenfrie bakeri? Og en sjokoladefabrikk drevet av en nynnflyttet nederlander? Og fra hvilken bygd kommer det ungdommer som høster medaljer i alt fra motocross, jakttskyting, parabadmington og turn?
Jo, fra den beste bygda i by'n. Hørte du det Rita Ottervik?
Fin, gammel kirke har dem og. Ikke større en at den får plass inne i Nidarosdomen, riktignok, men verdt å ta vare på.
Og det gjør klæbyggen. De pusser opp kirken, de legger asfalt, kulturhuset har fått nye toaletter og kjøken. Det er lagt kunstgress, skate-

boardpark er på vei, og skolekjøkenet rustes opp for over 3 millioner. Det sies at økonomien er dårlig i Klæbu, men nå tømmer de alle skuffer. Litt hamstring må til skal man matche tilbudene i storbyen.
Gamle festsal
Den saken som skaper en smule engasjement denne kvelden gjelder Gamle festsal som ligger på seminarplassen, altså området til den gamle lærerskolen. Dette er også kommunens tusenårssted, men etter nyttår er det Trondheim som er eieren. Kommunen har, kanskje litt sent, satt i gang jakten på lokale eiere. Kan de klare å overlate festsalen til lokale foreninger før matrikkel lukker seg på Hønefoss? (Matrikkelen er Norges offisielle register over fast eiendom).
For å ta det siste først. Skal Klæbu overdra eiendom i år må det skje før 28. november. For da stenger Kartverket, som ligger på Hønefoss, matrikkelen for i år. Rådmann Kjetil Mjøsund gir den opplysningen, og

enstemmig i kommunestyret.

det kompliserer bildet noe for debattantene.

Pensjonistforeningen har lagt inn en henvendelse på å ta over eierskap og drift, men kommunen ønsker seg en robust ordning. Lillian Hofnes Waaden (H) er lei seg.

- Det er veldig synd at vi ikke har fått på plass dette. Pensjonistforeningen ville nok tatt godt vare på denne salen, tror hun.

Ole Eilif Horgøien (Frp) håper på lokale eiere.

- Trondheim har sikkert nok gamle bygg å ta vare på. Kanskje Klæbu kommune kan bidra den tid den har igjen?

Venstres Pål Kristian Bjønnes vil gjerne overføre festsalen til lokale foreninger.

- Vi bør ta sjansen, mener han. Sps Arne Martin Gundersen mener det blir feil.

- Vi kan ikke overføre den til pensjonistforeningen når de ikke vil ha den, mener han.

Det går nemlig rykter om at de ikke er så lystne, selv om de har

sendt inn en søknad.

Lillian Hofnes Waaden (H) mener de må forholde seg til dokumentene.

- Vi kan ikke bare si at vi har hørt at de ikke er interessert. Det må finnes noe skriftlig.

Paal Christian Bjønnes (V), uten trønderdialekt, går på talerstolen og mimrer.

- En av de første gangene jeg sto på talerstolen her, måtte jeg forsvare at jeg ikke var klæbygg, og nå er det jeg som står her og forsvarer Klæbus tusenårssted, sier han.

Rådmannen kommer med saksopplysninger.

- I den fasen vi er nå, skal vi konsentrere oss om drift. Vi skal ikke inngå nye avtaler, sier han.

Også var det denne matrikkelen da.

Noen mener de må sikre festsalen før Koteng tar den og bygger leiligheter. Ivar Koteng er altså en av Trondheims rikeste menn og eiendomsutvikler.

Knapp tid

Det blir gruppemøter. Det er diskusjon og hodekløring før man innser at tiden er for knapp for robuste konstruksjoner.

Festsalen går til Trondheim, men kommunestyret sender med et lite ønske på veien:

«Kommunestyret henstiller til Trondheim kommune at man fortsetter å arbeide med overføring av Gamle festsal til en robust konstruksjon med utgangspunkt i frivilligheten i gamle Klæbu kommune. Hensikten er at frivilligheten og innbyggerne skal ha stedet for frivillig drift, som møteplass og som sosial arena».

Det er noen småsaker igjen som Klæbu skal ta stilling til. Så det blir et møte i desember og. Men så er det Trondheim som bestemmer over både gamle festsaler og klæbyggen.

TONE HOLMQUIST, 930 20 261
tone@kommunal-rapport.no
Magnus Knutsen Bjørke, foto
magnus@kommunal-rapport.no

5 i kommunestyret

Hvordan blir det for Klæbu i nye Trondheim kommune?

Lillian Hofnes Waaden (H) daglig leder av frivillighets-sentralen

- Sammenslåingen er det beste alternativet for Klæbu. Både tjenester og økonomi vil bli bedre. Vi skal for eksempel bygge ut trinn tre på helse og velferdssenteret vårt. Det har vært planlagt lenge, men vi har aldri hatt råd. Det vil gi flere arbeidsplasser i bygda.

Astrid Grenstad, før MDG nå Ap. Biolog/ufør

- Jeg er litt redd for lokaldemokratiet. Det er langt inn til Trondheim. Så lurer jeg på om vi klarer å yte god nok omsorg i ytterkanten av kommunen. Men det blir bedre med en stor administrasjon, særlig på landbruk. Også har vi jo hatt dårlig økonomi, så det blir bedre.

Øystein Iversen SV, vernepleier

- Jeg var skeptisk, men jeg tror det vil bli bra. Jeg er mest opptatt av de psykisk utviklingshemmede som jeg jobber med, og der ser jeg at Trondheim har et større fagmiljø. Men de bruker mindre penger per bruker, så bemanningen kan gå ned.

Jomar Aftret Frp, tømrer

- Sammenslåingen er det beste for Klæbu, særlig med tanke på økonomien. Men også fagmiljøene blir større og bedre. En sykemelding her, så stopper jo fagområdet opp. Jeg er en av fire fra Klæbu kommunestyre som er valgt inn i det nye bystyret i Trondheim.

Randi Villmo, Ap, sykepleier

- Jeg hadde betenkeligheter med å stemme ja. Jeg er redd vi blir glemt i en stor kommune. Men jeg ser at vi må slå oss sammen med Trondheim. Den økonomiske situasjonen tilsier det. Så håper jeg vi blir den beste bygda i byen, som slagordet sier.

BYGDA
En av de første gangene jeg sto på talerstolen her, måtte jeg forsvare at jeg ikke var klæbygg

Paal Christian Bjønnes (V)

Linda Eide skal få opp stemninga for den nye kommunen når Voss inviterer til heradsfest i slutten av februar. Her er Eide då ho mottok prisen for beste kvinnelege programleiar under Gullrutene i 2015.

FOTO: MARIT HOMMEDAL/NTB SCANPIX

Skal danse på biblioteket

Det er i underkant av femti dagar att før talet kommunar er redusert til 356. Skal dette markerast? Og korleis er **FESTSTEMNINGA** i dei nye kommunane?

På Voss og i Granvin har det vore mykje armar og bein i sving for å få på plass den nye kommunen, men ordførar Hans-Erik Ringkjøb (Ap) prøver å ikkje stresse eller skape panikk ute i organisasjonane.

- Alt er ikkje klart 1.1. 2020, men at kommunane leverer tenester frå dag ein, det føler eg er greitt. Nokre vedtak og å bygge ein organisasjonskultur tek lengre tid. Men vi er i rute på det vi forventa, seier Ringkjøb.

- Men skal nye Voss feirast? - Vi skal bygge kommunen med ulike arrangement gjennom heile året, men siste helga i februar er det eit hovudarrangement, seier ordføraren.

Kommunen inviterer då til sjov med Linda Eide, og ulike andre arrangement, som folkemusikkfestival og litterær konsert. Festen blir avslutta med dans på biblioteket. I tillegg skal frivillige organisasjonar få syne seg fram heile helga.

- Og dette blir gratis for innbyggjarane?

- Inngangsbilletten er 50 kroner for alt. Det blir nok kamp om plassane på showet til Linda Eide, meiner Ringkjøb.

Budsjettet for markeringa på Voss er 300.000 kroner. Av desse går 100.000 til lag og foreiningar.

Fakkeltog eller sløseri?

I Sunnfjord er festen nær. Alle dei 2.200 tilsette i den nye kommunen er invitert på fest. I morgon, 15. november, skal dei ete, mingle og danse seg saman. 150 kroner må kvar enkelt betale for gildet. Nyttårsaftan skal fakkeltog frå fire retningar, Jølster, Gaular og Naustdal møtes ved rådhuset i Førde, og saman skal

innbyggjarane synge ein nykomponert sunnfjordsong. Ordførarkjeda skal også bli overreikt under markeringa. Budsjett for festen i Sunnfjord er 280.000 kroner.

Nye Kristiansand har sett av 2 millionar kroner for å markere at Kristiansand, Søgne og Songdalen blir eitt.

- Det er ikkje snakk om ein stor folkefest, men det kan være ulike typar markeringar rundt om i den nye kommunen. Det er fint å markere at vi er ny kommune, og det er mange måtar vi kan gjere det på, seier kommunedirektør Camilla Dunsæd i Kristiansand til Fædrelandsvennen.

Men ikkje alle meiner det er ein god ide å bruke pengar på å feire dette.

- Dette steilar eg kraftig på, seier gruppeleiar Stian Storbukås (Frp).

Han vil heller bruke pengane på dei kommunale tenestene.

Nye Lyngdal har allereie feira brudlaup med kulturkveldar både i Audnedal og Lyngdal.

Men i nye Lindesnes er festbremsa sett på. - Økonomien tillet ikkje ei slik markering, seier rådmann Kyrre Jordbakke, til Fædrelandsvennen.

I nye Drammen har dei slått saman to fluger. Samanslåinga mellom Nedre Eiker, Svelvik og Drammen blei feira i byrjinga av november med ein stor gratisfest for innbyggjarane, «Kulturbløtta», som også hylla at Drammen er Årets kulturkommune.

I nye Moss skal det nye året salutterast inn med ei felles nyttårsfeiring for Moss og Rygge. Denne skal foregå på Kirketorget i Moss, som også blir 300 år i 2020.

Korleis skal dei resterande 37 nye kommunane markere samanslåinga? Er det planlagt fest for dei nye fylkeskommunane? Send oss festplanen for din kommune til britt@kommunal-rapport.no

BRITT GLOSVIK, 911 78 694
britt@kommunal-rapport.no

Ny kommune

2020

- ♦ Fra 2020 skal 109 kommuner slå seg sammen til 43 nye,
- ♦ og 13 fylkeskommuner skal bli til seks.
- ♦ Kommunal Rapport vil følge sammenslåingene tett på nett og papir gjennom 2019.
- ♦ I serien «Ny kommune 2020» er målet at vi i løpet av året skal presentere større og mindre saker fra alle de nye kommunene.
- ♦ Tips oss gjerne om hendelser, løsninger og vedtak som kan være nyttige også for andre: redaksjon@kommunal-rapport.no

VOSS HERAD

- ♦ Dagens kommune: **Voss og Granvin**
- ♦ Innbyggjarar: **14.682 og 926**
- ♦ Kommunesenter: **Voss**
- ♦ Ordførar: **Hans-Erik Ringkjøb (Ap)**
- ♦ Varaordførar: **Sigbjørn Hauge (Sp)**
- ♦ Prosjekt rådmann: **Arild McClellan Steine**

De ferske ordførerne

Om lag en tredel av de nyvalgte ordførerne er helt nye i vervet. Møt noen av dem i denne serien.

Hans Gunnar Holand (Sp), Sømna

♦ 49 år, kjæreste, tre barn, utdannet agronom, jobber som gårdbruker, to perioder i kommunestyret, var ordfører våren 2015, men stilte ikke til valg da.

FOTO: JANNE HELENE MOEN

1 Hvorfor vil du bli ordfører?

- Sømna er en perle på Helgelandskysten, med en unik befolkning og et variert næringsliv. Jeg vil bli ordfører for å lede det politiske arbeidet for vekst, utvikling, trivsel og gode tjenester.

2 Hva vil du gjøre for å lykkes best mulig i vervet?

- Jeg ønsker å være en synlig, samlende og engasjert ordfører, som også kan markedsføre Sømna og få gjennomslag i fylket og nasjonalt.

3 Hva gleder du deg mest til?

- Jeg gleder meg til å utvikle sømnasamfunnet og til å treffe mange interessante personer.

4 Hva er du mest spent på?

- Jeg er faktisk mest spent på hvordan ordførervervet vil påvirke familielivet og forholdet til mine nærmeste.

5 Hva er den største politiske utfordringen i din kommune?

- På lang sikt er det å ha et driftsnivå som både sikrer gode tjenester og et resultat som er godt nok til å utvikle kommunen.

6 Hva er ditt viktigste valgløfte og hvordan skal du oppfylle det?

Sigmund Rolfsen (Ap), Klepp

♦ 65 år, gift, to barn og tre barnebarn, utdanning i markedsføringsledelse (BI), jobber som salgsrepresentant i Norsk Stål, 16 år som gruppeleder i kommunestyret.

FOTO: PRIVAT

1 Hvorfor vil du bli ordfører?

- For å kunne påvirke utviklingen i kommunen og for å få slutt på en 20 års sammenhengende periode med Høyre-ordførere.

2 Hva vil du gjøre for å lykkes best mulig i vervet?

- Prøve å opptre samlende for alle i kommunen og å lytte til innspill som kommer fra innbyggerne.

3 Hva gleder du deg mest til?

- Å samarbeide med alle partiene i kommunestyret, og spesielt partiene som er en del av flertallet. Jeg ser også fram til å møte folk i kommunen, fra lag og organisasjoner og fra næringslivet.

4 Hva er du mest spent på?

- Hvordan jeg vil bli oppfattet av innbyggerne, og hvordan jeg klarer å mestre uventede situasjoner som kan oppstå.

5 Hva er den største politiske utfordringen i din kommune?

- Den demografiske utviklingen med flere eldre, og å opprettholde det gode tjenestetilbudet til denne gruppen.

6 Hva er ditt viktigste valgløfte og hvordan skal du oppfylle det?

- Å kunne gi sykehjemsplass til de som trenger det. Det skal vi klare ved å gjenåpne plasser som ble lagt ned i forrige periode.

7 Hvem vil du helst skal flytte til kommunen din og hvorfor?

- Jeg vil ikke prioritere folk eller næringer, alle skal være hjertelig velkommen.

8 Hva liker du å gjøre i fritiden?

- Reise og tilbringe tid på hytta sammen med familie og venner.

Ny kommune?

Fra 1.1.2020 opphører abonnementer i de «gamle» kommunene.

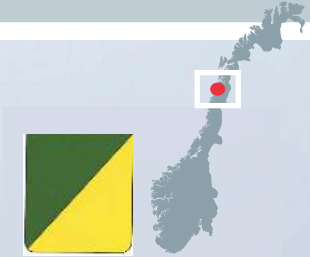
Ta kontakt med oss for gode tilbud på abonnement.

Tlf. 24 13 64 50, epost: abonnement@kommunal-rapport.no

Kommuneportrettet

Smøla

- ♦ **Innb.:** 2.142 per 2. kvartal 2019
- ♦ **Ordfører:** Svein Roksvåg (Sp)
- ♦ **Rådmann:** Birgit I. Eckhoff
- ♦ **Robek:** Aldri

Kommuneportrettet er en analyse av tilstanden og framtidsutsiktene i enkeltkommuner, basert på offentlig tilgjengelig statistikk.

Anne Rodvang,
journalist i
Kommunal
Rapport

Havbruksvirksomhet, foredling og andre relaterte virksomheter er den økonomiske bærebjelken i øysamfunnet Smøla. Kommunen har mottatt store utbetalinger fra Havbruksfondet de siste to årene.

ARKIVFOTO: EIVIND NATVIG

Tjenester

Plassering i Kommunebarometeret

Smøla ligger på 364. plass på Kommunebarometeret for 2019, justert for økonomiske forutsetninger.

GRUNNSKOLE: Her havner Smøla på 402. plass i Kommunebarometeret. Kommunen sliter med å oppfylle kompetansekravene i deler av lærerstaben. Blant annet mangler en del lærere i barneskolen fordypning i matematikk, engelsk og norsk. Likevel; avgangskarakterene etter endt

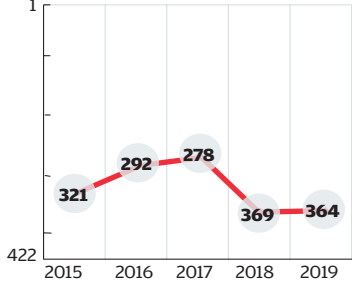
grunnskole i fjor kvalifiserer til en 109. plass av alle landets kommuner.

PLEIE OG OMSORG: I denne sektoren lander Smøla på en 183. plass i årets Kommunebarometer. På Smøla har 63 prosent av beboerne på sykehjem omfattende pleiebehov. Nasjonalt er tallet 81,6 prosent. Det kan være innsparingspotensial ved å etablere gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappen.

BARNEVERN: Det leveres veldig bra på enkelte delområder, men forhold som lang saksbehandlingstid og lite penger til tidlig innsats trekker ned.

HELSE: Alle nyfødte får hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst. Andel barn som ikke følger vaksinasjonsprogrammet er forholdsvis høy.

ÅPENHET: Smøla ble rangert på 35. plass sist gang Norsk Presseforbund testet åpenheten i kommunene. Det er bra!

Økonomi

Korrigert netto driftsresultat

Kommunal Rapport korrigerer netto driftsresultat for å vurdere driftsøkonomien.

DRIFT: Nasjonalt ble korrigert netto driftsresultat 1,6 prosent i 2018, for Smølas del ble det minus 2,5 prosent. Det er signifikant dårligere enn året før. Det bør kommunestyret ta på alvor.

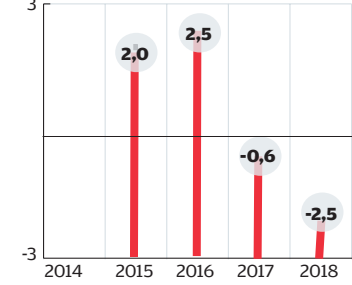
DISPOSISJONSFONDET er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som påvirker handlingsrommet i budsjettet. Fondene i Kom-

mune-Norge samlet er nå 12,1 prosent av brutto driftsinntekter. Smølas disposisjonsfond er på 19,3 prosent. At fondet har vokst, er det grunn til å tro at laksen kan takkes for.

GJELD: Landsgjennomsnittet for netto rentesponsert gjeld er på 39,1 prosent av brutto driftsinntekter. For Smølas del er tallet 29 prosent, altså under snittet. Kommune-Norge bruker samlet 0,4 prosent av

brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før avdrag. Smøla bruker 1 prosent av inntektene på å betjene gjelda, før avdrag. Investeringsnivået har vært noe høyt i Smøla de fire siste årene.

I en KS-analyse vurderes Smøla å ha bra økonomisk handlefrihet. Kommunen kommer på 177. plass på Kommunebarometerets økonomiområde.

Næringsliv

Framtida

Forventet folketallsutvikling

Konklusjon

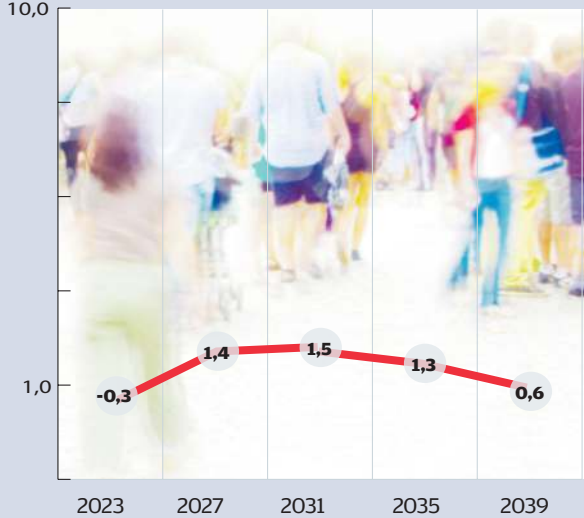
NHOs kommuneåring i 2019 plasserer Smøla på 245. plass totalt. Hovedindikatorene er næringsliv, arbeidsmarked, demografi, kompetanse og kommuneøkonomi.

Smøla er kjent for sitt flate landskap og en skjærgård bestående av mange tusen holmer og skjær. Øykommunen er en gammel jordbruks- og fiskekommune. Smøla var den første store vindkraftkommunen. Havbruksvirksomhet og fiskeforedling utgjør bærebjelken i næringslivet. Turisme er også en viktig næring.

ARBEIDSLEDIGHET: I oktober var arbeidsledigheten i Smøla 1,5 prosent, ledighetstallet nasjonalt var 2,1 prosent av arbeidsstyrken, ifølge Nav.

INNBYGGERE: Innbyggertallet forventes å stige fra dagens 2.142 til 2.227 i 2030 og videre til 2.280 i 2040. Hva angår vektingen mellom andel innbyggere i yrkesaktiv og ikke-yrkesaktiv alder, er ikke heller ikke Smøla noe unntak fra regelen – befolkningen blir gradvis eldre, hvilket betyr lavere skatteinntekter og høyere utgifter. En utfordring for framtiden er å fremstå attraktiv for unge i etableringsfasen.

SYSSELSETTING: Det er avgjørende å sikre eksisterende arbeidsplasser, samt stimulere til ny næringsutvikling. Et ensidig næringsliv knyttet til fiskeri, gjør kommunen sårbar, da dette er en konjunkturutsatt bransje. At det nå er uavklart hvordan fremtidig skattlegging av havbruk blir, bidrar til usikkerhet knyttet til kommunens inntekter.

I 1960 bodde det litt over 4.000 innbyggere i Smøla. At dagens befolkningstall er 2.142, sier noe om endringene øysamfunnet har vært gjennom. For kommunen er det viktig å stabilisere folketallet, samt få flere unge innbyggere. Smøla er i ferd med å etablere seg som en populær turistkommune. Det er også behov for næring som er mindre sesongbetont. Smøla har fått godt med utbetalinger fra Havbruksfondet de to siste årene. Fiske er en viktig del av Smølas historie og framtid, men uavhengig av hvordan skattesystemet for havbruk blir, er det viktig å etablere flere bein å stå på enn havbruksvirksomheten.

MENINGER

Leder

Folkevalgte må gi innbyggerne innsyn

Det er grunnleggende for vårt demokrati at innbyggerne er sikret innsyn i politiske beslutningsprosesser. Hvorfor skjer ikke det overalt?

I politikerskolen i forrige uke konstaterte Kommunal Rapport at alle har rett til å overvære møter i politiske organer. Det er fastslått i Grunnloven. Derfor stiller kommuneloven krav om at møtene skal kunngjøres i god tid, og at innbyggerne skal få innsyn i sakliste, sakspapirer og møtebok og at møtene som hovedregel skal gå for åpne dører.

Slik kan velgerne selv gjøre seg opp en mening om sakene, aktivt forsøke å påvirke beslutninge-

ne, og dessuten danne seg et inntrykk av hvilke representanter de vil stemme på i neste valg.

Det er verdt å merke seg at kommunelovens regler ikke bare gjelder ordinære møter i kommunestyre og utvalg. De kan også gjelde andre sammenkomster der politikerne forbereder, drøfter eller fatter vedtak i kommunale saker.

Kommunaldepartementet fastslo i en tolkningsuttalelse i 2015 at et formøte mellom administrasjon og politikere om budsjettet før ordinært kommunestyremøte var et møte i politisk organ, selv om eksterne deltok og ordfører ikke var møteleder.

Sivilombudsmannen har vært

Det er alvorlig for lokaldemokratiet når innbyggerne ikke får mulighet til å medvirke

prisverdig tydelig på hvor viktig møteoffentlighet er for lokaldemokratiet, og har i flere kjennelser kritisert kommuner for manglende åpenhet.

Sør-Aurdal har gjentatte ganger de siste årene fått en påminnelse fra Fylkesmannen om at kommunen må følge kommunelovens regler, skrev Kommunal Rapports nettavis forleden. Men stadig glipper det. Nylig ble det avholdt møte om budsjettet uten å informere innbyggerne.

Fylkesmannen vil nå igjen henvende seg til kommunen og minne om regelverket. Fylkesmannen sier også at de vil følge med på hvordan kommunen forholder seg til reglene framover. Forhåpentlig vil den nye ordføreren

rydde opp. – Vi skal følge loven. Selvfølgelig skal vi det, sier hun.

Åpenhet er viktig for at innbyggerne skal kunne stille kritiske spørsmål ved politikernes atferd. Det synes innlysende. Men mye tyder på at kommunene har mangelfull kunnskap om dette.

Mot slutten av fjoråret fant Kommunal Rapport at hele 27 av 100 undersøkte kommuner hadde hatt budsjettmøter uten å følge kommunelovens saksbehandlingsregler for møter i folkevalgte organer. Det er oppsiktsvekkende alvorlig for lokaldemokratiet når innbyggerne ikke får mulighet til å medvirke.

Ukas kommentar

Smør reformene mer

Regjeringen må ta hele regningen for å overføre nye oppgaver til kommuner og fylker, og bør ta mer av **OVERGANGSKOSTNADENE** for sammenslåingene.

Jan Inge Krossli

Kommentator i Kommunal Rapport
jan@kommunal-rapport.no

Fem på tolv blar regjeringen opp med det den mener den største oppgaveoverføringen i regionreformen koster. Det er selvsagt altfor seint, og det er fortsatt for lite.

Fylkene skal fra nyttår overta administrasjonen av fylkesveiene fra Statens vegvesen, som har beregnet at de har brukt 1.850 årsverk på denne oppgaven. Helt fram til nå, knappe to måneder før overføringen, har ikke regjeringen villet betale for alle disse årsverkene, bare for de ansatte i Statens vegvesen som takker ja til å jobbe i fylket. Det har ved utgangen av oktober om lag 1.300 gjort.

Sist fredag kom endelig den varslede tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet. Her går regjeringen med på å finansiere de 1.850 årsverkene med 1,2 milliarder kroner, og mener de med det fullfinansierer oppgaven. Fylkene mener derimot at de

trenger 200 årsverk mer enn Vegvesenet har beregnet.

Andre oppgaver fylkene skal overta, er fortsatt underfinansiert, mener fylkene og KS. Det gjelder fiskerihavnene, som de fem nordligste fylkene har protestert mot sammen, og oppgaver fra IMDi og Riksantikvaren.

Kommunesektoren og staten er enige om retningslinjer for oppgaveoverføring mellom forvaltningsnivåene. Ifølge «det finansielle ansvarsprinsippet» skal oppgaver som overføres til fylker og kommuner «følges av tilsvarende overføring av økonomiske ressurser». Men det skal ikke øke statens samlede utgifter i statsbudsjettet. Derfor skal ekstra kostnader fylkene får, for eksempel til IKT-løsninger, og som staten ikke har hatt, holdes utenfor selve oppgaveoverføringen.

Når regjeringen bare vil overføre deler av det de nye fylkesoppgavene koster staten i dag, så bryter den åpenbart med dette prinsippet. For fylkesveiene rettes det nå delvis opp, men ikke for andre oppgaver. Regjeringens underfinansiering undergraver regionreformen.

Overgangskostnader som kommer i tillegg til selve oppgaveoverførin-

Regjeringens underfinansiering undergraver regionreformen

gen, får fylker og kommuner dekket på andre måter. De har fått et tilskudd til å dekke engangskostnader og også annen støtte.

Men det er en viktig forskjell: Selve oppgaveoverføringen skal være fullfinansiert, men det trenger ikke overgangskostnadene være.

Inndelingsloven sier at staten skal gi «delvis kompensasjon» for engangskostnader til sammenslåinger. Det har vært vanlig å dekke 40-60 prosent, etter søknad fra kommunene. Til kommunereformen lagde departementet en standardisert modell for engangstilskudd. Det var en god og forutsigbar løsning. Størrelsen på tilskuddet var basert på de siste sammenslåingene før reformen.

Fasiten er at støtten fra staten langt fra har dekket kostnadene for sammenslåingene. Det bekreftet et flertall av prosjektlederne i Kommunal Rapports undersøkelse tidligere i år. Kommuner og fylker har brukt opptil det dobbelte av den statlige støtten. Særlig IKT-løsninger har sprengt budsjettene.

Årsaken til at selve sammenslåingen ikke blir fullfinansiert er at den regnes som en omstilling, en investering som skal gi gevinst senere. Byråkratiet skal reduseres og tjeneste-

ne bli mer effektive. Men gevinstene kommer ikke det første året.

Samme året som sammenslåingene skal gjennomføres, struper regjeringen kommunesektorens inntekter. Fylkene får nullvekst i 2020, og flere av dem vil komme økonomisk på defensiven når regionreformen tvert imot gir dem en mer offensiv samfunnsutviklerrolle. Det er grunn til å spørre seg, som flere fylkesordførere gjør, om regjeringen vil at regionreformen skal lykkes.

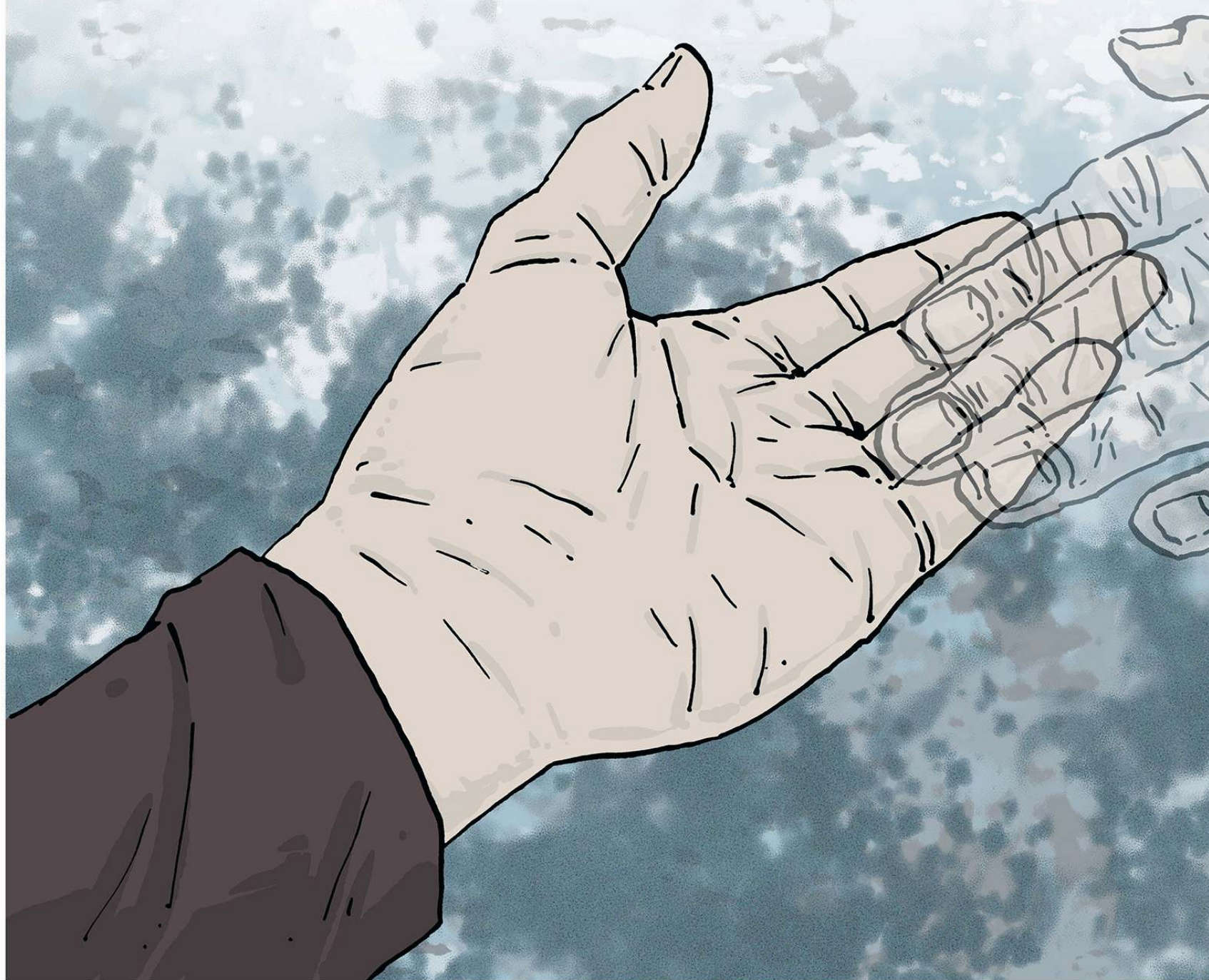
Regjeringen har sitt på det tørre, den må ikke dekke alle sammenslåingskostnader, men det hadde vært både smart og rimelig å bidra mer enn den har gjort. Smart fordi det ville styrket reformenes omdømme og stimulert flere kommuner til å følge etter. Rimelig fordi det grove anslaget som ble gjort på forhånd undervurderte særlig IKT-kostnadene.

En regjering med en egen digitaliseringsminister burde støtte kommuner som gjør et digitalt løft. Sammenslåingskommuner har fått støtte til infrastrukturprosjekter. I sitt første leveår bør de nye kommunene og fylkene bli premiert for sin digitaliseringsinnsats – for eksempel i revidert budsjett til våren.

KRONIKK & DEBATT

Årets
kronikører**Olav Gunnar Ballo,**
kommune-
overlege i Loppa**Inga Bejer Engh,**
barneombud**Nina Kristiansen,**
ansvarlig redaktør i
forskning.no**Lill Egeland,**
advokat og partner i
Simonsen Vogt Wiig**Lan Marie Berg,**
byråd for miljø og
samferdsel for
MDG i Oslo og Årets
kommuneprofil 2018**Anders Kirkhus,**
seniorrådgiver ved
SINTEF Community**Erik Magnus Boe,**
professor emeritus
ved UiO**Elisabeth Ivarsflaten,**
professor ved
Institutt for
sammenliknende
politikk ved UiB**Øystein Hernæs,**
forsker ved Frisch-
senteret

Døden finner tiden se

Norge, bør, som det siviliserte landet vi
er, **IKKE ÅPNE** opp for aktiv dødshjelp.

Moren vår døde nå i høst, 91 år gammel. Vi tre søsken vekslet på å sitte ved sykesengen hennes de siste ukene av hennes liv. Det ble fine møter, der vi lyttet til kloke betraktninger fra et levd liv. Moren vår fryktet ikke døden. Hun ønsket den velkommen. Men hun ønsket ikke å dø alene.

På sitt siste sykeleie ble moren vår gradvis svakere, og sov gjennom stadig lengre perioder av døgnet. Vi prøvde å mate henne, men hun fikk lite i seg, på grunn av kreften hun hadde i halsen. Likevel ville hun gjerne kjenne smaken av det hun hadde likt. Vi ga henne en teskje eller to før hun sa det var nok.

En dag jeg satt slik, ved sykesengen, og hun hadde sovet riktig lenge, slo hun øynene opp og så bort på meg. Hun kunne konstatere at det fortsatt var hennes eldste sønn, og ikke hennes avdøde mann som satt der, rett ved sengen hennes.

«Ja vel, jeg er fortsatt i live!», sa hun med den hese stemmen sin, og smilte litt, før hun sovnet på ny.

De siste dagene hun levde, sov hun mer og mer. Så gled hun inn i en søvn hun aldri mere våknet fra. Den siste uken var det broren min som satt hos henne. Midt i «hans» uke, var tiden kommet, og moren vår trakk pusten for siste gang.

I en artikkel i Dagbladets Magasinet om aktiv dødshjelp for en del år siden uttalte en enkemann: «Jeg har ikke vært pårørende til person som har valgt eutanasi, men jeg var pårørende da min kone døde for 8 år siden. Da opplevde vi verdighet helt fram til hun samlet oss alle for å ta avskjed, men så kom nedturen. Hun gled inn i koma og ble holdt «levende» i nesten 4 døgn før hun døde «naturlig». Så derfor har jeg sett hvor uverdigg det er å dø når den døende sultes og tørstes til døde. Jeg har imidlertid snakket med fle-

re som kan fortelle hvor flott og verdigg det kan foregå når det ytes dødshjelp i Nederland.»

Denne kvinnens død var, ut fra enkemannens beskrivelse, lik den vår mor opplevde. Men til forskjell fra han, så ingen av oss søsken noe uverdigg ved vår mors død. Hun fikk god pleie til det siste, og på slutten gled hun inn i en tilstand av bevisstløshet, der all smerte forsvant.

«Alt var mye bedre under krigen» synger Ole Paus i en vise som handler om alt annet enn aktiv dødshjelp. Det er likevel tankevekkende at i land som preges av sult, fattigdom og nød, er aktiv dødshjelp et uaktuelt tema. Ingen som prøver å overleve ønsker å avlives. I Norge har vi alt. Men snart er det også alt vi har.

Aldri har forutsetningene for å yte adekvat smertelindring vært bedre i Norge enn de er i 2019. Aldri har avansert medisin kunnet hjelpe flere fra å ha unødige lidelser gjen-

nom adekvat smertelindring. Ikke på noe tidspunkt burde dermed menneskers behov for aktivt å be om hjelp til å dø være mindre enn nå, enten dette skyldes sykdom, smerte eller ren kjedsomhet.

Det er paradoksalt at helsepersonell, som skal sikre at livet skal gå videre, skal settes til å ta liv, slik lovverket åpner for i land som Nederland. Kanskje handler dette om et forsøk på å skape et skinn av anstendighet rundt noe så uanstendig som at et samfunn tillater drap på mennesker.

Det er bra at et så stort flertall av norske leger ser hvilke farer som ligger i å åpne for aktiv dødshjelp i Norge. For hvem kan vi stole på, hvis også helsepersonell blir presumptive dødshjelpere?

Med legitimeringen av aktiv dødshjelp følger også endringen av selve menneskeverdet. Det er nok av eldre som allerede ser på seg selv som

Innlegg sendes til debatt@kommunal-rapport.no. Legg ved portrettbilde.

Innleggene kan bli publisert både i ukeavisa og på kommunal-rapport.no/debatt
Lengde på innlegg er maks 700 ord

**Les flere meninger
på kommunal-rapport.no/debatt**

ILLUSTRASJON: SVEN TVEIT

unyttige og til belastning, selv om deres innsats gjennom et langt liv har bidratt til å gi oss det samfunnet vi alle har grunn til å verdsette. Det er også nok av eldre som, gjennom signaler fra omgivelsene, ønsker seg bort for ikke å være til belastning.

De fleste norske kommuner trenger stadig flere sykehjemsplasser og flere ansatte i hjemmetjenesten for å kunne gi et økende antall eldre en forsvarlig omsorg. Det er sterkt bekymringsfullt dersom samfunnet som skal dekke dette behovet i stedet tilrettelegger for dødshjelp til eldre og alvorlig syke.

I Nederland har legaliseringen av aktiv dødshjelp, som først bare skulle gjelde eldre i slutfasen av livet, etter hvert også ført til dødshjelp for barn og unge. Også deprimerede kan nå avlives. Nye rapporter fra Nederland viser at eldre har fått dødshjelp mot deres vilje, fordi legen har mistolket utsagn om at man ønsker å dø

Med legitimeringen av aktiv dødshjelp følger også endringen av selve menneskeverdet

som en oppfordring til å få hjelp til det.

Det er en trygghet for den norske befolkningen at helsepersonell blir tiltalt og dømt dersom de tar liv. Jeg håper at jeg aldri havner på et sykehjem der det finnes dødshjelpere i staben av ansatte, klare til å sørge for at livet mitt tar slutt ut fra en misforstått forestilling om at et ønske om å dø er et ønske om å bli avlivet.

Døden finner tiden selv, slik også livet finner sin vei mens vi er opptatt med å gjøre andre ting.

Om liv som bør forbli liv har Einar Skjæraasen treffende sagt:

*Mållaust liv har òg ei meining
du lyt sjå og tenkje på.
På Guds jord og i hass hage
Er du sjøl et lite strå.*

Ved regjeringas rasing vil kommunene miste et viktig kontaktpunkt både til innbyggerne og det lokale næringslivet

Statlig innkreving ikke mer effektiv

Overføring av skatteoppkreverne fra kommune til stat gir norske kommuner **MINDRE HANDLEFRIHET.**

Forslaget fra Solberg-regjeringa i budsjettet for 2020 betyr at 227 kommunale skatteoppkreverkontorer forsvinner på landsbasis fra 1. juni 2020. Nesten 1.300 ansatte vil berøres av endringa.

Forslaget har tidligere blitt nedstemt av Stortinget en rekke ganger, men KrF har snudd i regjering og velger å gå imot alle kommunale instanser som er sterkt kritiske til forslaget. - Dette er et rent KrF-tap og en sak der vi hadde et annet primærstandpunkt som vi tidligere har forsvart i Stortinget, innrømte KrFs finanspolitiske talsperson Tore Storehaug til NTB.

Rådmannsforeninga i Fagforbundet og ledelsen i Fagforbundet mener fremdeles at de har svært gode argumenter for at skatteoppkrevinga skal ligge i kommunene.

Det er vanskelig å forstå begrunnelsen for nedleggelse av de kommunale skatteoppkreverkontorene. Dagens skatteinnkreving er svært effektiv, og de kommunale skatteoppkreverne har best måloppnåelse av alle. Undersøkelser viser også at de kommunale skatteoppkreverkontorene oppnår bedre resultater enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandling.

Det er allerede effektivisert mye på skatteoppkreverområdet, og antall kontorer og årsverk er kraftig redusert, se nest i 2018 med en reduksjon fra 288 til 227 kontorer. Disse resultatene er oppnådd ved hjelp av ny teknologi og kommunalt samarbeid om skatteoppkreveroppgavene. Samarbeidet har gitt praktiske og effektive løsninger, hvor det fortsatt er nærhet til skattyterne og de kommunale styringsinstanser.

Tall fra Oslo kemnerkontor viser at hver kontrollør i snitt avdekket 6,5 millioner kroner i manglende innrapportert lønnsinntekt i 2017. Økte skatteinntekter per kontrollør i Oslo kommune i 2017 var derfor 2,9 millioner kroner. Det

te nivået er også representativt for tidligere år. Skatteoppkrevinga er viktig og lønnsom både i store og små kommuner. Faktisk er det de minste kommunene som har de beste resultatene.

Regjeringa velger å se bort fra at styrken i dagens innføring i kommunene er den gode kommunikasjonen mellom skatteoppkrever og skattyter. Ved regjeringas rasing vil kommunene miste et viktig kontaktpunkt både til innbyggerne og det lokale næringslivet. Nedleggninga av skatteoppkrevinga vil svekke budsjettkontrollen i kommunene. Lokal kunnskap om skatte spørsmål er avgjørende for å oppnå et godt resultat både for innbyggerne og skatteoppkrever.

Regjeringa sier de vil styrke Skatteetaten ved å redusere den med hver tredje ansatt. Fagforbundet mener de med sin sentralisering svekker skatteinnkrevinga. Suksessen bak den norske skatteinnkrevinga bunner i den tette kontakten med innbyggerne gjennom lokal tilstedeværelse.

I tillegg til at arbeidsplasser og kompetanse forsvinner, vil også nedleggninga av skatteoppkreverkontorene bidra til en strammere kommuneøkonomi. Det blir mindre kontroll med arbeidsgivere og risiko for mer arbeidslivskriminalitet. Store reiseavstander svekker arbeidslivskontrollen og synergien mellom innføring og kontroll. Statliggjøring vil gi dårligere rettsikkerhet for innbyggerne og forslaget fører til sammenblanding av fastsettning og innkreving av skatt.

Trond Finstad, AU-medlem og leder av Yrkesseksjon kontor og administrasjon i Fagforbundet
Svein Skisland, rådmann i Vennesla og leder i rådmannsforeninga i Fagforbundet

DEBATT

En fremtidsrettet kommune planlegger for en byutvikling som ivaretar biologisk mangfold, verner matjord og vokser på en mest mulig miljøvennlig måte – med minst mulig bilavhengighet, skriver artikkelforfatterne.

FOTO: MORTEN RAGNØY EDNES

Modige vedtak ga levende sentrum

Haugesund går foran ved å vise at vi må **PLANLEGGE ANNERLEDES** om vi skal møte de store utfordringene vi står overfor som samfunn.

I Haugesund skal en koalisjon ledet av ordfører Arne-Christian Mohn (Ap) fortsette å styre byen. Koalisjonen består foruten Ap, av KrF, MDG, PP, Sp og SV. Plan- og miljøutvalget er tildelt Sp, ved gruppeleder Tor Inge Eidesen. Han har gjort det klart at han vil skrinlegge den omfattende boligutbyggingen på idylliske Fagerheim, hvor det var planlagt å bygge 1.500 boliger på matjord, et stykke utenfor byen.

Eidesen og de fem andre samarbeidspartiene ønsker å tilbakeføre Fagerheim som et LNF-område (landbruks-, natur- og friluftsområde). Koalisjonen vil jobbe hardt for at Haugesund skal styrkes som senter for hele regionen (Haugalandet). Det vil si at de vil satse stort på fortetting og vitalitet i sentrum, men også legge opp til noe spredt bosetting utenfor bykjernen. La oss håpe at det sistnevnte skjer med fornuft og på en bærekraftig måte.

tig måte.

Haugesund kommune fikk status som «Nasjonal forbildeby», i et samarbeid med Design og arkitektur Norge (DOGA), for sitt arbeid med rulleringen av kommuneplanen i 2015. I korte trekk ble det begrunnet i viljen til å forfølge en bymessig utviklingsstrategi, hvor byen skulle vokse innenfra og ut.

Som så mange mellomstore byer i Norge, var Haugesund på denne tiden preget av redusert sentrumshandel, spredt boligbygging, utflytting av kontorarbeidsplasser til næringsområder - en generelt bilbasert og retningsløs utvikling.

Da Haugesunds kommuneplan ble framlagt i 2015, gjennomførte Transportøkonomisk institutt en scenarioutredning hvor tre ulike arealdisponeringer ble vurdert opp mot politikernes målsettinger. Det som ga høyest målpoen-

I dag preges bykjernen i Haugesund av en helt annen optimisme enn for noen år siden

else, var det bymessige alternativet.

I forkant av denne utredningen hadde kommunen gått i gang med Fagerheim-planen om utbygging av stort boligområde utenfor bykjernen, hvor det skulle bli plass til 1.500 boliger på eksisterende landbruksjord. Det var ikke på dette tidspunktet politisk mulig å utelate arealet i noen av de alternative scenarioene (på tross

av åpenbare faglige motargumenter), så området ble med inn i den nye kommuneplanen.

Da det nyvalgte kommunestyret tiltrådte i 2015, valgte de likevel å utsette realiseringen av området og tok det ikke inn i økonomiplanen. Et sentralt argument i denne perioden var å styre vekstkraften inn mot sentrum, og bidra til at private aktører kunne utvikle nye boligprosjekter i sentrumskjernen. Derfor ble det viktig ikke å legge store boligområder på utsiden av byen.

I dag preges bykjernen i Haugesund av en helt annen optimisme enn for noen år siden. Kommunen har fjernet en stor parkeringsplass foran folkebiblioteket og erstattet den med en vakker park, tegnet av Bjørbekk & Lindheim.

De har rustet opp tre kvartaler, tegnet av professor/landskapsarkitekt

Arne Sælen. Kvartalene har svært høy materialkvalitet, høy tetthet av trær og sosiale soner.

Sentrumsgatene har også fått bedre belysning. Barn og unge har fått en ny skatepark midt i byen. Men kanskje aller viktigst: Da kommunen skulle lokalisere sitt nye folkebad, valgte de ikke den enkleste tomten utenfor sentrumskjernen, men den som ga mest tilbake til byen og bidro mest til ønsket byutvikling.

Nå har vi nettopp vært igjennom et nytt kommunvalg, og valgresultatet ga posisjonen fra 2015-19 en mulighet til å fortsette styringen av Haugesund. Det var over all forventning da resultatene fra forhandlingen ble kjent: Posisjonen kunne fortelle at de har tenkt å skrinlegge hele Fagerheim-planen og tilbakeføre den til jordbruksområde.

Millioner har vært brukt på områdeplanen, og kom-

munen vet at nabokommunen har store arealer satt av til bilbaserte boligområder i sine kommuneplaner. Men Haugesund går nok en gang foran ved å vise at vi må planlegge annerledes om vi skal møte de store utfordringene vi står overfor som samfunn. En fremtidsrettet kommune ivaretar biologisk mangfold, verner matjord og vokser på en mest mulig miljøvennlig måte – med minst mulig bilavhengighet.

DOGA og Norconsult ser at Haugesund ønsker å utvikle en bærekraftig by - vi følger spent med!

Vigleik Winje, gruppeleder plan, by- og stedsutvikling, Norconsult
Morten Ragnøy Ednes, seniorrådgiver arkitektur, DOGA

Innlegg sendes til debatt@kommunal-rapport.no. Legg ved portrettbilde.

Innleggene kan bli publisert både i ukeavisa og på kommunal-rapport.no/debatt
Lengde på innlegg er maks 700 ord

Les flere meninger
på kommunal-rapport.no/debatt

Etikken må forankres i politikken

Vi oppfordrer nye kommunestyrer og fylkesting til tidlig i perioden å sette temaene etikk og antikorrupsjon **PÅ DAGSORDENEN**, og forankre etikk-arbeidet gjennom politiske vedtak.

Over 10.000 folkevalgte har nå fått tillit etter høstens valg. De er valgt inn i 356 nye kommunestyrer og elleve fylkesting, mange i nye, sammenslåtte kommuner eller fylkeskommuner. De har fått et stort og viktig ansvar - som myndighetsutøvere, som leverandører av viktige velferdstjenester, som arbeidsgivere og som ombud for befolkningen. Da trengs gode retningslinjer, trygghet og god kontroll.

Et nytt kommunestyre eller fylkesting åpner for muligheter, både til å drøfte viktige saker på nye måter og til å lære av tidligere erfaringer. Målet må være å bli enda bedre i en tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard, slik det står i kommunelovens formålsparagraf. Ikke minst derfor må arbeidet med etikk og antikorrupsjon være et viktig tema med tydelig politisk forankring.

Vi vet at presset på kommunale ledere er stort. I en undersøkelse KS fikk gjennomført blant kommunene i 2017, svarte fire av ti enhetsledere at de kjenner til at ansatte eller folkevalgte har opplevd situasjoner med press om favorisering.

Andre situasjoner de kjenner til, er press er knyttet til omgåelse av regelverk og for nært samarbeid med private aktører. Tre av ti svarer at de selv har vært utsatt for press om å favorisere. I samme undersøkelse framkommer det at areal-, plan- og byggesaker er mest utsatt for press, og at mellomledere er særlig utsatt.

Ved konstituering av nye kommunestyrer og fylkesting høsten 2019 trer ny kommunelov i kraft. I den ligger flere nye bestemmelser om egenkontrollen som angår kommunens etikk- og antikorrupsjonsarbeid. Egenkontrollen må være god både for å redusere risikoen for misligheter og for å styrke den nødvendige tilliten til kommunen. Også i arbeidsmiljølovens bestemmelser om varsling skjer det endringer hvor målet er å gjøre varslingsprosessen tydeligere og bedre - ikke minst for varslerne.

KS har utviklet flere verktøy som kommunene kan ta i bruk i arbeidet med etikk og antikorrupsjon, blant annet helhetlige program, rammeverk og veiledere. Det er også laget en eksempelsamling som kan være et nyttig hjelpemiddel i kommunenes arbeid med åpenhet og tillit i arbeidet med å unngå uetisk atferd og korrupsjon. KS' folkevalgtprogram som tilbys alle kommunestyrer og fylkesting fra høsten 2019,

- Vi oppfordrer ansatte og folkevalgte i kommuner og fylkeskommuner til å henvende seg til oss ved behov for råd og innspill, skriver leder Tora Aasland i Kommunesektorens etikkutvalg. Utvalget består for øvrig av Tor Dølvik (f.v.), Lene Conradi, Casper Lehland, Mah-Rukh Ali, Inge Ryan, Cicel Aarrestad, Paul Leer-Salvesen og Camilla Dunsæd, samt Tomas Norvoll, som ikke er med på bildet.

FOTO: KS

Åpenhet er kanskje det viktigste tillitsskapende virkemiddelet

del i kommunenes arbeid med åpenhet og tillit i arbeidet med å unngå uetisk atferd og korrupsjon. KS' folkevalgtprogram som tilbys alle kommunestyrer og fylkesting fra høsten 2019,

har både et kjerneprogram og skreddersydde dager. Her kan etikk velges som et særskilt tema.

Kommunesektorens etikkutvalg er oppnevnt av KS' hovedstyre. Vi opp-

fordrer nye kommunestyrer og fylkesting til tidlig i perioden å sette temaene etikk og antikorrupsjon på dagsordenen, og forankre etikkarbeidet gjennom politiske vedtak. Det innebærer blant annet å ha et oppdatert verdigrunnlag, et etisk regelverk både for ansatte og folkevalgte, bidra til at det gjennomføres risikoanalyser for å avdekke sårbarhet, ha gode varslingsrutiner og god praksis

rundt vurdering av habilitet.

Åpenhet er kanskje det viktigste tillitsskapende virkemiddelet. Det betyr at omverden får innsyn i hvordan kommunen drives og hvordan beslutninger tas.

Vi oppfordrer ansatte og folkevalgte i kommuner og fylkeskommuner til å henvende seg til etikkutvalget ved behov for råd og innspill i dette arbeidet. Etikkutvalget selv arrangerer jevnlig møter i kommuner og fylker med politiske og administrative ledere. I desember går turen til Kristiansand for å møte kommunene på Agder. Til våren går turen til Viken, og deretter til Trøndelag.

Vi håper på engasjement og gode debatter. Bli med i arbeidet for tillitsskapende kommuner og fylkeskommuner!

Tora Aasland, leder i Kommunesektorens etikkutvalg

ANNONSE

100.000 i målgruppa hver uke

Nettsidene - Nyhetsbrevne - LinkedIn - Facebook - Ukeavisa

For mer info:
annonse.kommunal-rapport.no

Én stillingsannonse - én pris - alle kanaler **Kommunal Rapport**

Utgitt av KS ved heleiet selskap Kommunal Rapport A/S
Godkjent opplag: 6.769
 Godkjent av Fagpressens opplagskontroll
Pris totalabonnement (ukeavis og digital dagsavis): 3.490 eks mva
Trykk: Polaris Trykk
Retur: Kommunal Rapport P.B. 1940 Vika 0125 Oslo

Kommunal Rapport arbeider etter Vær Varsom-plakatens etiske normer. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, bes kontakte oss. Klager i presseetiske spørsmål behandles av PFU.

Fagpressen

Sjefred./adm.dir.

Britt Sofie Hestvik
 bsh@kommunal-rapport.no
 951 45 480

Nyhetsleder

Felicia Øystå
 felicia@kommunal-rapport.no
 906 61 016

Debattredaktør

Ragnhild Sved
 ragnhild@kommunal-rapport.no
 932 87 840

Utviklingsredaktør

Espen Andersen
 espen@kommunal-rapport.no
 911 58 223

Markedsdirektør

Fred Scharffenberg
 fred@kommunal-rapport.no
 920 10 705

Salgssjef

Eivind Sydtzkow
 eivind@kommunal-rapport.no
 913 00 045

Produktsjef

Sebastian Munch
 sebastian@kommunal-rapport.no
 984 53 563

Abonnementsansv.

Wencke Røise
 wencke@kommunal-rapport.no
 930 01 959

Fotojournalist

Magnus K. Bjørke
 magnus@kommunal-rapport.no
 926 02 648

Redaksjonell utvikler

Andreas Røed
 andreas@kommunal-rapport.no
 458 74 190

Kommentator

Jan Inge Krossli
 jan@kommunal-rapport.no
 928 86 402

Journalist

Tone Holmquist
 tone@kommunal-rapport.no
 930 20 261

Journalist

Marte Danbolt
 marte@kommunal-rapport.no
 416 58 639

Journalist

Berit Almendingen
 berit@kommunal-rapport.no
 480 33 259

Journalist

Hanne Wien
 hanne@kommunal-rapport.no
 995 15 493

Journalist

Britt Glovik
 britt@kommunal-rapport.no
 911 78 694

Journalist

Terje Lien
 terje@kommunal-rapport.no
 902 86 413

Journalist

Elin Svendsen
 elin@kommunal-rapport.no
 917 34 715

Journalist

Thomas Frigård
 thomas@kommunal-rapport.no
 415 42 956

Journalist

Anne Rodvang
 anne@kommunal-rapport.no
 907 85 760

Uka på nett

Les mer på kommunal-rapport.no

ADMINISTRASJON

Mener råd er basert på feil juss

Fylkesmannen har konkludert med at rådmannen er inhabil i varslingssaken i Eidskog. Både rådmannen og ordføreren er blant de omvarslede i saken, men ingen av disse har erklært seg inhabile. KS-advokat Geir Winters har skrevet et notat til kommunen der han berører habilitetsspørsmålet. Professor emeritus i offentlig rett, Erik Magnus Boe, har lest notatet fra KS-advokaten, og mener han finner mye gal juss i notatet. Hvorvidt rådmannen er inhabil beror på en rettslig forståelse av forvaltningslovens paragraf 6, mener KS-advokaten.

HELSE

Frikjenner helsevesenet etter dødsfall

Fylkesmannen i Vestland mener at den ett år gamle gutten som døde under drikkevannsskandalen på Askøy i sommer, fikk forsvarlig helsehjelp. Dette kom fram i Bergensavisen i forrige uke. Fylkesmannen har gjennomført tilsyn med helsevesenet etter at over 2.000 mennesker på Askøy ble i sommer syke etter å ha fått i seg E. coli-bakterier gjennom drikkevannet. Analysene viser at smitten trolig skyldtes avføring fra dyr i høydebassenget på Øvre Kleppe. I tilsynet påpeker fylkeslegen at enkelte sykdomsbilder utvikler seg snikende før det kan bli akutt og svært alvorlig.

Jotun-arving Bjørn Ole Gleditsch (H) topper igjen lista over de mest formuende ordførerne. FOTO: TERJE LIEN

POLITIKK

84 ordførere er millionærer

Skattetallene viser at 84 av landets ordførere er millionærer i ligningsformue. Øverst på lista troner Sandefjord-ordfører Bjørn Ole Gleditsch (H) med en nettoformue på 532 millioner kroner i inntektsåret 2018. Han er barnebarn av Jotun-gründer Odd Gleditsch senior, og er hovedaksjonær i Jotun sammen med søsken og familie. Gleditsch står for tiden oppført med 10 næringslivsroller: Daglig leder i Bog invest AS, innehaver av Skogbruker Bjørn Ole Gleditsch ENK, styreleder i Gjertsen sport AS og Gleditsch fargehandel AS. I tillegg er han styremedlem i flere selskap. Time-ordfører Reinert Kverneland (H) er også i toppsjiktet med en ligningsformue på 49,8 millioner kroner.

Tromsø-ordfører Gunnar Wilhelmsen (Ap) noterte seg for 47,8 millioner i ligningsformue i fjor, Sola-ordfører Tom-Henning Sletthi (Frp) hadde en formue på 32,9 millioner kroner i fjor, og Tinn-ordfører Steinar Bergsland (H) hadde en ligningsformue på 28,3 millioner i fjor. Professor emeritus Jan Fridthjof Bernt sier at det juridisk ikke er noe i veien for å ha næringsinteresser i samme kommune som man er ordfører. Men i enkeltsaker må man passe på habilitetsproblematikken. Det avgjørende vil i første rekke være om ordføreren direkte eller indirekte kan bli særlig berørt av vedtak i saken, personlig eller økonomisk, og da på en annen måte enn andre i kommunen.

FLYKTNINGER

Ber om å ta imot 5.120 flyktninger

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) anmoder norske kommuner om å bosette til sammen 5.120 flyktninger neste år. Av disse er 140 enslige mindreårige flyktninger og 3.000 overføringsflyktninger. Tallene er basert på nasjonale prognoser for forventet behov for bosetting av flyktninger i 2020. De store bykommunene er bedt om å ta imot flest. Oslo er bedt om å bosette 210 av flyktningene, Bergen 195, Trondheim 155 og Stavanger 110.

HELSE

Oppretter tilsynssak

Onsdag 30. oktober ble en kvinne angrepet av en 20 år gammel mann i Ringeby sentrum, og mannen skal ha slått kvinnen i hodet med en øks. Kvinnen ble fraktet til sykehus for observasjon, og gjerningsmannen er siktet for drapsforsøk. Til politiet skal han ha uttalt at han har hatt et ønske om å drepe noen. Fylkesmannen i Innlandet oppretter nå tilsynssak mot flere helsetjenester.

- Fylkesmannen i Innlandet starter tilsynssak mot flere helsetjenester etter det angivelige drapsforsøket i Ringeby 30. oktober, der en person ble angrepet i Ringeby sentrum, skriver Fylkesmannen i Innlandet på sine nettsider.

Jeg innser at jeg i løpet av mitt politiske virke har latt mitt engasjement gå for langt, slik at jeg har opptrådt for pågående i enkelte saker. Det beklager jeg, og tar selvkritikk på

Einar Aaland, Ørland Høyre

ADMINISTRASJON

KMD-byråkrater på besøk

Har du lyst til å fortelle en byråkrat fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet hvordan verden ser ut fra din kommune? Da har du sjansen nå.

Kommunalminister Monica Mæland (H) skal sende hele departementet på tur i Kommune-Norge for å få råd om hvordan framtidens politikk for kommunene skal se ut. De ansatte skal ut i to puljer. Den første i slutten av november og den andre i begynnelsen av mars. Alle ansatte skal ut en av disse gangene.

ANNONSE

To unike produkter som sammen gir deg hele bildet: dagsavis + ukeavis

Uunnværlig for Kommune-Norge!
Kommunal Rapport

Digital dagsavis: 3.390,-
Digital dagsavis + ukeavis: 3.490,-

Se hele bildet!

